

Bryssel den 29 maj 2019
(OR. en)

8574/19

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0227(COD)**

CODEC 951
TELECOM 188
AUDIO 65
CULT 72
EDUC 208
COMPET 346
RECH 227
IND 149
MI 377
ESPACE 40

CYBER 131
JAI 404
DIGIT 79
DATAPROTECT 125
DAPIX 148
FREMP 55
RELEX 390
CADREFIN 208
PE 204

INFORMERANDE NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027
– Resultatet av Europaparlamentets första behandling
(Strasbourg den 15 – 18 april 2019)

I. INLEDNING

Föredraganden Angelika MLINAR (ALDE, AT)) lade som företrädare för utskottet för industrifrågor, forskning och energi fram ett betänkande om förslaget till förordning. Betänkandet innehöll ett ändringsförslag (ändringsförslag 206) till förslaget. Inga andra ändringsförslag lades fram.

II. OMRÖSTNING

Vid omröstningen den 17 april 2019 antog plenarsammanträdet ändringsförslag 206 till förslaget till förordning.

Det ändrade kommissionsförslaget utgör parlamentets ståndpunkt vid första behandlingen, vilken återges i lagstiftningsresolutionen i bilagan¹.

De delar av den bifogade texten som inte markeras i grått motsvarar i allt väsentligt, med smärre inkonsekvenser, den gemensamma överenskommelse som nåddes den 13 februari 2019 vid det sista trepartsmötet under den åttonde valperioden (2014–2019). Sådana inkonsekvenser ska korrigeras innan rådet antar sin ståndpunkt, när en överenskommelse har nåtts om hela texten.

¹ Den version av parlamentets ståndpunkt som finns i lagstiftningsresolutionen har markerats för att ange de ändringar som har gjorts genom ändringsförslagen till kommissionens förslag. Tilläggen till kommissionens text markeras med *fetstil och kursivering*. Symbolen ”■” anger struken text.

Programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 *I**

Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 17 april 2019 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 (COM(2018)0434 – C8–0256/2018 – 2018/0227(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2018)0434),
 - med beaktande av artiklarna 294.2 och artiklarna 172 och 173.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8–0256/2018),
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 18 oktober 2018¹,
 - med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 5 december 2018²,
 - med beaktande av skrivelsen av den 25 januari 2019 från sin talman till utskottsordförandena, med en beskrivning av parlamentets strategi avseende de sektorsspecifika programmen inom den fleråriga budgetramen efter år 2020,
 - med beaktande av skrivelsen av den 1 april 2019 från rådet till Europaparlamentets talman, med bekräftelse av den gemensamma överenskommelse som medlagstiftarna nått inom ramen för förhandlingarna,
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet av utskottet för industrifrågor, forskning och energi och yttrandet från utskottet för kultur och utbildning, och även yttrandena från budgetutskottet, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd, utskottet för transport och turism, utskottet för rättsliga frågor samt utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A8-0408/2018),
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen¹.

¹ EUT C 62, 15.2.2019, s. 292.

² EUT C 86, 7.3.2019, s. 272.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

¹ Denna ståndpunkt ersätter ändringarna antagna den 13 december 2018 (Antagna texter, P8_TA(2018)0521).

Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 17 april 2019 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/... om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 172 and 173.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet³, och

av följande skäl:

- (1) I denna förordning fastställs en finansieringsram för programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 som ska utgöra det särskilda referensbeloppet i den mening som avses i {referens att uppdatera enligt det nya interinstitutionella avtalet: punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och

¹ EUT C 62, 15.2.2019, s. 292.

² EUT C 86, 7.3.2019, s. 272.

³ Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 april 2019. Text markerad med grå skuggning har inte överenskommit inom ramen för interinstitutionella förhandlingar.

kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹}, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.

- (2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/**1046** (nedan kallad budgetförordningen) är tillämplig på detta program. Där fastställs regler för genomförandet av unionens budget, inklusive regler om bidrag, priser, upphandling, indirekt genomförande, ekonomiskt stöd, finansieringsinstrument och budgetgarantier.
- (3) I enlighet med budgetförordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013², rådets förordning (Euratom, EG) nr 2988/95³, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁴ och rådets förordning (EU) 2017/1939⁵ ska unionens ekonomiska intressen skyddas genom proportionella åtgärder, inbegripet förebyggande, upptäckt, korrigerande och utredning av oriktigheter och bedrägeri, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt i tillämpliga fall administrativa sanktioner. I enlighet med de bestämmelser och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 får Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) utföra administrativa utredningar, inbegripet kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig

¹ *Hänvisningen ska uppdateras.* EUT C 373, 20.12.2013, s. 1. *Avtalet finns tillgängligt på följande webbplats: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2013%3A373%3ATOC*

² EUT L 248, 18.9.2013, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1>

³ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1>

⁴ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1>

⁵ EUT L 283, 31.10.2017, s. 1. Förordningen finns på: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1>

verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen. I enlighet med förordning (EU) 2017/1939 får Europeiska åklagarmyndigheten utreda och lagföra bedrägeri och annan brottslig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371¹. I enlighet med budgetförordningen ska varje person eller enhet som tar emot medel från unionen samarbeta fullständigt för att skydda unionens ekonomiska intressen, ge kommissionen, Olaf, Europeiska åklagarmyndigheten och Europeiska revisionsrätten alla rättigheter och all tillgång som behövs och säkerställa att tredje parter som är involverade i förvaltningen av medel från unionen beviljar likvärdiga rättigheter.

- (4) I enlighet med {*uppdatera hänvisning i enlighet med det nya beslutet om utomeuropeiska länder och territorier (ULT): artikel 88 i rådets beslut / /EU²*} bör personer och enheter i utomeuropeiska länder och territorier (ULT) kunna få finansiering i enlighet med programmets regler och mål och eventuella ordningar tillämpliga på den medlemsstat till vilken det utomeuropeiska landet eller territoriet är knutet. ***Deras faktiska deltagande i programmet bör övervakas och utvärderas regelbundet av kommissionen.***
- (5) I enlighet med punkterna 22 och 23 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016³ behöver detta program utvärderas på grundval av information som samlats in till följd av särskilda övervakningskrav, ***som är kopplad till befintliga behov och som överensstämmer med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁴***, samtidigt som överreglering och administrativa bördor undviks, särskilt för

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (EUT L 198, 28.7.2017, s. 29).

² Rådets beslut / /EU.

³ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning, EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁴ ***Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det***

medlemsstaterna, **och med beaktande av befintliga ramar för mätning och riktmärkning på det digitala området**. Dessa krav kan i tillämpliga fall innefatta mätbara **kvantitativa och kvalitativa** indikatorer som tjänar som grund för utvärdering av programmets konsekvenser i praktiken.

- (5a) **Programmet bör säkerställa största möjliga insyn och ansvarsskyldighet när det gäller innovativa finansiella instrument och mekanismer som inbegriper unionens budget, särskilt vad avser deras bidrag, både när det gäller ursprungliga förväntningar och slutresultat i fråga om att uppnå unionens mål.**
- (6) Vid det digitala toppmötet i Tallinn¹ i september 2017 och i Europeiska rådets slutsatser² av den 19 oktober 2017 framhölls att Europa måste investera i **■** våra ekonomier och ta itu med kompetensunderskottet för att upprätthålla och förbättra Europas konkurrenskraft **och innovation**, vår livskvalitet och sociala struktur. Europeiska rådet konstaterade att den digitala omvandlingen erbjuder enorma möjligheter till innovation, tillväxt och sysselsättning och kommer att bidra till vår globala konkurrenskraft och öka den kreativa och kulturella mångfalden. För att kunna ta till vara dessa möjligheter krävs en gemensam ansträngning för att möta **■** de utmaningar som den digitala omvandlingen medför samt en översyn av de politikområden som påverkas av digitaliseringen.
- (6a) **Ett lyckat genomförande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, Wif4EU och den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation kommer att gynna byggandet av en stark europeisk digital ekonomi och ett starkt europeiskt samhälle.**
- (7) Europeiska rådet slog i synnerhet fast att unionen behöver en handlingsberedskap när det gäller att reagera på nya utvecklingstrender: Detta innefattar sådana frågor som artificiell intelligens **■**, med samtidigt säkerställande av dataskydd **i full överensstämmelse med förordning (EU) 2016/679**, digitala rättigheter, **grundläggande rättigheter** och etiska normer på hög nivå. Europeiska rådet uppmanade kommissionen att lägga fram en europeisk strategi för artificiell intelligens senast i början av 2018 och uppmanade kommissionen att lägga fram de initiativ som krävs för att stärka ramvillkoren i syfte att

fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

¹ <https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit>

² <https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>

göra det möjligt för EU att utforska nya marknader genom riskbaserade radikala innovationer och på nytt bekräfta den europeiska industrins ledande roll.

(7c) EU måste göra avgörande investeringar i sin framtid och bygga upp en strategisk digital kapacitet för att kunna dra fördel av den digitala revolutionen. En omfattande budget (på minst 9,2 miljarder EUR) måste säkerställas på EU-nivå för detta ändamål, och den måste kompletteras med betydande investeringar på nationell och regional nivå genom en förbindelse med struktur- och sammanhållningsfonderna som stämmer överens med och kompletterar dem.

- (8) Ett av de alternativ för nästa budgetram som beskrivs i kommissionens meddelande *En ny och modern flerårig budgetram för ett EU som effektivt genomför sina prioriteringar efter 2020*¹ är ett program för Europas digitala omvandling som syftar till ”smart tillväxt inom bl.a. datainfrastruktur, uppkopplingar och it-säkerhet. Det skulle säkra EU:s ledarskap inom superdatorer, nästa generations internet, artificiell intelligens, robotteknik och stordata. Det skulle också stärka det europeiska näringslivets konkurrensläge i hela den digitala ekonomin. Slutligen skulle det bidra betydligt till att **överbrygga och** täppa till kompetensgapet i EU **så att de europeiska medborgarna har den kompetens, de färdigheter och den kunskap som krävs för att möta den digitala omvandlingen.**”
- (9) Meddelandet *Mot ett gemensamt dataområde i EU*² behandlar den nya åtgärd som ska vidtas som ett viktigt steg mot ett gemensamt dataområde i EU – ett sömlöst digitalt område av en skala som kommer att möjliggöra utvecklingen **och innovationen** inom nya databaserade produkter och tjänster.
- (10) Programmets allmänna syfte bör vara att stödja industrins digitala omvandling och främja ett bättre utnyttjande av den industriella potentialen i strategierna för innovation, forskning och teknisk utveckling, till gagn för företag och medborgare i hela unionen, **inklusive de yttersta randområdena och de ekonomiskt missgynnade områdena**. Programmet bör struktureras kring fem specifika mål som motsvarar centrala politikområden, nämligen högpresterande datorsystem ■ , artificiell intelligens, **cybersäkerhet**, avancerad digital kompetens samt utbyggnad, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet. Inom alla dessa områden bör programmet också syfta till att en mer enhetlig politik på

¹ COM(2018) 98 final

² COM(2018) 125 final.

unionsnivå och i medlemsstaterna och regionerna och föra samman privata och industriella medel för att öka investeringarna och utveckla mer synergieffekter. *Vidare bör programmet stärka unionens konkurrenskraft och dess ekonomis motståndskraft.*

- (10a) *De särskilda målen är åtskilda men är ändå beroende av varandra. Exempelvis behövs cybersäkerhet för att den artificiella intelligensen ska vara tillförlitlig, högpresterande datorsystem kommer att vara avgörande som stöd för lärande i ett AI-perspektiv och alla tre kapaciteterna kräver avancerade digitala färdigheter. Även om de individuella åtgärderna i detta program kan höra till ett enskilt särskilt mål, bör målen inte betraktas som separata, utan som kärnan i ett sammanhängande paket.*
- (10b) *Det är nödvändigt att prioritera stöd till små och medelstora företag som har för avsikt att utnyttja den digitala omvandlingen i sina produktionsprocesser. Detta kommer att göra det möjligt för små och medelstora företag att bidra till den ekonomiska tillväxten i EU genom ett effektivt resursutnyttjande.*
- (11) *Europeiska digitala innovationsknutpunkter kommer att ha en central roll i programgenomförandet. De kommer att främja ett brett införande av avancerad digital teknik i näringslivet, i synnerhet i små och medelstora företag samt enheter som har upp till 3 000 anställda och som inte är små och medelstora företag (midcap-företag), hos offentliga organ och i den akademiska världen. I syfte att klargöra skillnaden mellan digitala innovationsknutpunkter som uppfyller kriterierna för stödberättigande i detta program och digitala innovationsknutpunkter som inrättas i enlighet med meddelandet om digitalisering av den europeiska industrin (COM(2016)0180) och som finansieras genom andra källor, bör digitala innovationsknutpunkter som finansieras genom detta program kallas europeiska digitala innovationsknutpunkter. De europeiska digitala innovationsknutpunkterna bör fungera tillsammans som ett decentraliserat nätverk. De tjänar som åtkomstpunkter för den senaste digitala kapaciteten, inklusive högpresterande datorsystem (HPC), artificiell intelligens och cybersäkerhet, liksom annan befintlig innovativ teknik, såsom viktig möjliggörande teknik, som även finns tillgänglig i s.k. fablabs och citylabs. De bör fungera som enda kontaktpunkt för åtkomst till prövad och validerad teknik och bör främja öppen innovation. De kommer även att tillhandahålla stöd på området avancerad digital kompetens (t.ex. genom samordning med utbildningsanordnare i syfte att tillhandahålla kortare utbildningar för arbetstagare och praktiktjänstgöringar för studerande). Nätverket av europeiska digitala*

innovationsknutpunkter bör **säkerställa en bred geografisk täckning i Europa¹** och också bidra till att få med de yttersta randområdena i den digitala inre marknaden.

- (11a) Under programmets första år bör ett inledande nätverk av europeiska digitala innovationsknutpunkter inrättas genom ett öppet och konkurrensutsatt förfarande och utgående från enheter som utses av medlemsstaterna. För detta syfte bör medlemsstaterna ha frihet att föreslå kandidater i enlighet med sina nationella förfaranden och administrativa och institutionella strukturer, varvid kommissionen bör fästa yttersta vikt vid varje medlemsstats yttrande innan en europeisk digital innovationsknutpunkt väljs ut på dess territorium. Enheter som redan utför funktioner i egenskap av digitala innovationsknutpunkter inom ramen för initiativet för digitalisering av den europeiska industrin får, efter det konkurrensbaserade och öppna förfarandet, utses till kandidater av medlemsstaterna. Kommissionen får ta hjälp av oberoende externa experter i urvalsprocessen. Kommissionen och medlemsstaterna bör undvika onödiga överlappningar av befogenheter och funktioner på nationell nivå och EU-nivå. Det bör därför finnas tillräcklig flexibilitet när de ska utse knutpunkter och besluta om deras verksamhet och sammansättning. För att kunna säkerställa både en bred geografisk täckning över hela Europa och en jämn teknisk eller sektorsmässig täckning kan nätverket utvidgas ytterligare genom ett öppet och konkurrensbaserat förfarande.**
- (11b) De europeiska digitala innovationsknutpunkterna bör utveckla lämpliga synergier med digitala innovationsknutpunkter som finansieras via Horisont Europa eller andra forsknings- och utvecklingsprogram, Europeiska institutet för innovation och teknik, särskilt EIT Digital men även med etablerade nätverk såsom Enterprise Europe Network och EU:s investeringsknutpunkter.**
- (11c) Europeiska digitala innovationsknutpunkter bör bidra till att föra samman industri, näringsliv och förvaltningar i behov av nya tekniska lösningar med företag, särskilt uppstartsföretag och små och medelstora företag, som har marknadsfärdiga lösningar.**

¹ Såsom anges i meddelandet Digitalisering av den europeiska industrin (COM(2016) 180 final).

- (11d) *Ett konsortium av rättsliga enheter får väljas ut till europeisk digital innovationsknutpunkt i enlighet med bestämmelsen i artikel 197.2 c i budgetförordningen, enligt vilken enheter som inte har någon rättskapacitet enligt tillämplig nationell rätt får delta i en ansökningsomgång, under förutsättning att deras företrädare har förmåga att ingå rättsliga förpliktelser på deras vägnar och att enheterna lämnar garantier till skydd för unionens ekonomiska intressen som är likvärdiga de garantier en juridisk person kan ge.*
- (11e) *Europeiska digitala innovationsknutpunkter bör få ta emot bidrag från medlemsstater, deltagande tredjeländer eller offentliga myndigheter i dessa, bidrag från internationella organ eller institutioner, bidrag från den privata sektorn, i synnerhet från medlemmar i, andelsägare i eller partner till europeiska digitala innovationsknutpunkter, inkomster från de europeiska digitala innovationsknutpunkternas egna tillgångar och verksamheter, legat, donationer och bidrag från enskilda personer eller finansiering bland annat i form av bidrag från programmet och andra unionsprogram.*
- (12) Programmet bör genomföras genom projekt som stärker väsentlig digital kapacitet och en bred användning av sådan. Detta bör innefatta **samfinansiering** med medlemsstaterna och, vid behov, den privata sektorn. **Samfinansieringsnivån bör fastställas i arbetsprogrammet. Endast i undantagsfall får unionsfinansieringen täcka 100 % av de stödberättigande kostnaderna.** För detta krävs i synnerhet att man uppnår en kritisk massa i upphandling för att få mer valuta för pengarna och garantera att leverantörerna i Europa ligger kvar i framkanten av den tekniska utvecklingen.
- (13) De politiska målen för detta program kommer också att hanteras med hjälp av finansieringsinstrument och budgetgarantier ■ inom ramen för fonden InvestEU.
- (14) Programmets åtgärder bör användas **för att ytterligare förbättra unionens digitala kapacitet och** för att åtgärda marknadsmisslyckanden eller icke-optimala investeringssituationer, på ett proportionellt sätt och utan överlappningar eller undanträngning av privat finansiering. Den ska också ha ett klart europeiskt mervärde.
- (15) För att uppnå maximal flexibilitet under hela programmets löptid och få de olika delarna att samverka får de särskilda målen genomföras genom samtliga instrument som finns tillgängliga inom budgetförordningen. De genomförandemekanismer som bör användas är direkt förvaltning och indirekt förvaltning när unionsfinansieringen bör kombineras med

andra finansieringskällor eller när gemensamt styrda strukturer krävs för genomförandet. *Vidare får kommissionen, i syfte att tillgodose ny utveckling och nya behov, t.ex. ny teknik, inom ramen för det årliga budgetförfarandet och i enlighet med budgetförordningen föreslå en avvikelse från de vägledande belopp som fastställs i denna förordning.*

- (15a) *I syfte att säkerställa en effektiv fördelning av anslag ur unionens allmänna budget är det nödvändigt att säkerställa att alla åtgärder och verksamheter som genomförs inom ramen för programmet har ett europeiskt mervärde och kompletterar medlemsstaternas verksamhet; samtidigt bör samstämmighet, komplementaritet och synergieffekter eftersträvas med finansieringsprogram som stöder politikområden med nära kopplingar till varandra. För direkt och indirekt förvaltade åtgärder innefattar de relevanta arbetsprogrammen ett verktyg för att säkerställa samstämmighet, men samarbete mellan kommissionen och de relevanta myndigheterna i medlemsstaterna bör upprättas för att även säkerställa samstämmighet och komplementaritet mellan direkt eller indirekt förvaltade medel och medel med delad förvaltning.*
- (16) Kapacitet för högpresterande datorsystem och tillhörande databehandlingskapacitet i unionen bör möjliggöra en mer omfattande användning av högpresterande datorsystem inom näringslivet och, mer generellt, inom områden av allmänt intresse, så att man kan gripa de unika möjligheter som superdatorer erbjuder samhället på områdena hälsa, miljö och säkerhet samt företagets konkurrenskraft, i synnerhet de små och medelstora företagen. *Tack vare superdatorer i världsklass kommer unionen att säkra sitt försörjningssystem och bidra till utbyggnaden av tjänster för simulering, visualisering och prototyper, samtidigt som det säkerställs att det högpresterande datorsystemet är förenligt med unionens värderingar och principer.*
- (17) Både rådet¹ och Europaparlamentet² har uttryckt sitt stöd för unionens insatser på detta område. Åren 2017–2018 undertecknade också 19 medlemsstater EuroHPC-förklaringen³,

1

2

3

en överenskommelse mellan flera regeringar om att samarbeta med kommissionen för att bygga och använda HPC- och datainfrastrukturer i Europa som baseras på den senaste tekniken och är tillgängliga i hela unionen för partner från forskarvärlden, offentliga sektorn och privata sektorn.

- (18) För det särskilda målet avseende högpresterande datorsystem anses ett gemensamt företag vara den lämpligaste genomförandemekanismen, i synnerhet för att på unionsnivå och på nationell nivå samordna strategier och investeringar i HPC-infrastruktur och forskning och utveckling (FoU) samt föra samman offentlig och privat finansiering, och skydda unionens ekonomiska och strategiska intressen¹. Kompetenscentrum för högpresterande datorsystem i medlemsstaterna, **enligt definitionen i artikel 2.4 i rådets förordning (EU) 2018/1488**, kommer också att tillhandahålla högpresterande datortjänster för näringslivet, **däribland små och medelstora företag och uppstarts företag**, den akademiska världen och offentliga förvaltningar.
- (19) Utveckling av kapacitet för artificiell intelligens är en viktig motor för den digitala omvandlingen av industrin, **tjänstesektorn** och även den offentliga sektorn. Allt mer autonoma robotar används i fabriker, djuphavstillämpningar, hushåll, städer och sjukhus. Kommersiella plattformar för artificiell intelligens har gått från tester till faktiska tillämpningar på miljö- och hälsoområdet; alla större fordonstillverkare håller på att utveckla självkörande bilar, och maskininlärningsteknik är central för alla viktiga webbplattformar och stordatatillämpningar. **Det är avgörande för Europa att förena sina krafter på alla nivåer för att kunna vara konkurrenskraftigt på ett internationellt plan. Medlemsstaterna har erkänt detta genom konkreta åtaganden för samarbete i en samordnad handlingsplan.**
- (19a) **Algoritm bibliotek kan täcka en bred uppsättning av algoritmer, såväl enkla lösningar såsom klassificeringsalgoritmer, algoritmer för neurala nätverk och planerings- eller resonemangsalgoritmer som mer komplicerade lösningar såsom algoritmer för**

¹ Konsekvensanalys som åtföljer rådets förordning om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>).

röstigenkänning, navigationsalgoritmer inbäddade i autonoma anordningar såsom obemannade luftfartyg och självkörande bilar och robotar med inbyggda AI-algoritmer som kan interagera med och anpassa sig till sin miljö. Algoritmteknik bör vara lättillgängliga för alla på grundval av rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor.

- (19b) *I sin resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin påpekar Europaparlamentet språkbarriärernas inverkan på industrin och dess digitalisering. I detta sammanhang är det av avgörande betydelse att utveckla storskalig språkteknik baserad på artificiell intelligens, såsom automatisk översättning, taligenkänning, textanalys med stordatateknik, dialogsystem och frågebesvarande system, för att bevara den språkliga mångfalden, säkerställa delaktighet och möjliggöra kommunikation mellan människa och människa och mellan människa och maskin.*
- (19c) *Produkter och tjänster som bygger på artificiell intelligens bör vara användarvänliga och automatiskt stämma överens med lagen samt ge konsumenter fler valmöjligheter och mer information, i synnerhet om produkternas och tjänsternas kvalitet.*
- (20) Tillgången till storskaliga dataset och test- och experimentanläggningar har stor betydelse för utvecklingen av artificiell intelligens, *inbegripet språkteknik.*
- (21) I sin resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin¹ lyfte Europaparlamentet fram betydelsen av en gemensam europeisk strategi för cybersäkerhet, och konstaterade att medvetenheten måste öka och att resiliens på cyberområdet är ett mycket viktigt ansvarsområde för företagsledare och näringslivets säkerhetsansvariga på nationell och europeisk nivå, *liksom tillämpning av inbyggd säkerhet och inbyggt integritetsskydd.*
- (22) Cybersäkerheten är en utmaning för hela unionen som man inte kan hantera endast med hjälp av nationella initiativ. Den europeiska cybersäkerhetskapaleten bör stärkas för att förse Europa med den kapacitet som är nödvändig för att skydda medborgare, *offentliga förvaltningar* och företag mot cyberhot. Konsumenterna bör också skyddas när de använder uppkopplade produkter, som kan hackas och därmed undergräva deras säkerhet. Detta arbete bör göras tillsammans med medlemsstaterna och den privata sektorn genom

¹ Dokument ref. A8-0183/2017, finns på:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2017-0240>.

att utveckling och säkerställande av samordning mellan projekt som stärker den europeiska cybersäkerhetskapaciteten och säkerställer ett omfattande införande av de senaste cybersäkerhetslösningarna i hela ekonomin, liksom genom sammanförande av de kompetenser som finns på området för att säkra en kritisk massa och spetskompetens.

- (23) I september 2017 lade kommissionen fram ett paket med initiativ¹ för en heltäckande unionsstrategi för cybersäkerhet, i syfte att stärka den europeiska kapaciteten för att hantera cyberattacker och cyberhot samt stärka den tekniska och industriella kapaciteten på detta område. ***Det omfattar förordningen om EU:s cybersäkerhetsbyrå (Enisa), och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik ("cybersäkerhetsakten").***
- (24) Förtroende är en förutsättning för en fungerande digital inre marknad. Cybersäkerhetsteknik, såsom digitala identiteter, kryptografi eller intrångsdetektion, och denna tekniks tillämpning på sådana områden som finans, industri 4.0, energi, transport, hälso- och sjukvård eller e-förvaltning, är nödvändig för att skydda säkerheten och förtroendet för de aktiviteter och transaktioner online som utförs av både medborgare, offentliga förvaltningar och företag.
- (25) I sina slutsatser av den 19 oktober 2017 betonade Europeiska rådet att unionen, för att lyckas bygga upp ett digitalt Europa, framför allt behöver arbetsmarknader och utbildnings- och fortbildningssystem som är anpassade till den digitala tidsåldern och att det behövs investeringar i digital kompetens, för att ge alla européer egenmakt och möjligheter.
- (26) I Europeiska rådets slutsatser av den 14 december 2017 uppmanades medlemsstaterna, rådet och kommissionen att gå vidare med agendan från det sociala toppmötet i Göteborg i november 2017 i fråga om utbildning och fortbildning, inklusive den europeiska pelaren för sociala rättigheter samt utbildning och genomförandet av den nya kompetensagendan för Europa. Europeiska rådet uppmanade också kommissionen, rådet och medlemsstaterna att undersöka möjliga åtgärder avseende kompetensutmaningarna i samband med digitalisering, cybersäkerhet, mediekompetens och artificiell intelligens samt behovet av en inkluderande utbildningsstrategi som är innovationsdriven och baserad på livslångt lärande. Som svar lade kommissionen den 17 januari fram ett första åtgärdspaket som

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>

behandlade nyckelkompetenser, digitala färdigheter¹, gemensamma värderingar och inkluderande utbildning. I maj 2018 inleddes ett andra paket av åtgärder för att fram till 2025 skapa ett europeiskt område för utbildning, vilket också understryker hur centrala digitala färdigheter är.

- (26a) ***Mediekompetens omfattar de grundläggande kompetenser (kunskap, färdigheter och attityder) som möjliggör för medborgare att ta del av medier och andra informationskällor effektivt och att utveckla färdigheter för kritiskt tänkande och livslångt lärande med målet att som medborgare leva ett aktivt samhällsliv.***
- (26b) ***Med tanke på behovet av ett helhetsperspektiv bör programmet även ta hänsyn till områdena delaktighet, kvalifikationer, utbildning och specialisering, som tillsammans med avancerad digital kompetens är avgörande för att skapa mervärde i kunskapssamhället.***
- (27) I sin resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin² fastställde Europaparlamentet att utbildning och livslångt lärande utgör hörnstenen för den sociala sammanhållningen i ett digitalt samhälle. ***Det efterlyste även att jämställdhetsperspektivet skulle införlivas i alla digitala initiativ och betonade att könsklyftan inom IKT-sektorn måste åtgärdas, eftersom detta är utslagsgivande för EU:s långsiktiga tillväxt och välbefinnande.***
- (28) Den avancerade digitala teknik som stöds genom detta program, såsom högpresterande datorsystem, cybersäkerhet och artificiell intelligens, har nu blivit tillräckligt mogen för att lämna forskningsnivån och kan börja införas, användas och skalas upp på unionsnivå. Införandet av denna teknik förutsätter unionsåtgärder, och samma sak gäller kompetensdimensionen. Utbildningsmöjligheterna avseende avancerade digitala färdigheter, ***inklusive dataskyddskompetens***, behöver utökas och finnas tillgängliga i hela EU. Annars undergrävs det smidiga införandet av avancerad digital teknik och begränsas

¹ I detta paket ingår handlingsplanen för digital utbildning (COM(2018) 22 final), som omfattar ett antal åtgärder för att stödja medlemsstaterna i utvecklingen av digitala färdigheter och kompetenser inom formell utbildning.

² Dokument ref. A8-0183/2017, finns på:
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0240+0+DOC+XML+V0//SV>

unionsekonomins allmänna konkurrenskraft. De åtgärder som stöds genom detta program kompletterar de åtgärder som stöds av programmen ESF, Eruf, **Erasmus+ och Horisont Europa**. **De kommer att inriktas på arbetskraften i såväl privat som offentlig sektor, i synnerhet IKT-personal och annan personal på närliggande områden, och även på studenter. Dessa kategorier inkluderar praktikanter och utbildare. Med arbetskraft avses den ekonomiskt aktiva delen av befolkningen, som inbegriper såväl sysselsatta (arbetstagare och egenföretagare) som arbetslösa.**

- (29) Moderniseringen av offentliga förvaltningar och tjänster med hjälp av digital teknik är viktig för att minska det administrativa krånglet för ■ medborgarna ■ genom att göra deras myndighetskontakter snabbare, mer användarvänliga och mindre kostsamma och genom att förbättra effektiviteten, **transparensen** och kvaliteten på tjänsterna för medborgare och företag **och samtidigt effektivisera de offentliga utgifterna**. Eftersom ett antal tjänster av allmänt intresse nu har en europeisk dimension bör stödet till genomförandet och användningen på unionsnivå säkerställa att medborgarna och företagen kan dra nytta av **flerspråkiga** digitala tjänster av hög kvalitet i hela Europa. **Unionsstöd inom detta område förväntas dessutom uppmuntra till vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.**
- (29a) **Digitaliseringen kan underlätta och förbättra obehindrad tillgänglighet för alla, däribland äldre, personer med nedsatt rörlighet eller en funktionsnedsättning och personer i avlägsna områden eller på landsbygden.**
- 30) Den digitala omvandlingen av sådana områden av allmänt intresse som hälso- och sjukvård¹, mobilitet, rättsliga frågor, jord- och miljöövervakning, **säkerhet, minskning av koldioxidutsläppen, energiinfrastruktur**, utbildning och kultur förutsätter en fortsättning på och utbyggnad av infrastrukturer för digitala tjänster som möjliggör ett säkert datautbyte över gränser och främjar nationell utveckling. En samordning enligt denna förordning är bästa sättet att frigöra potentialen för synergieffekter.
- (30a) **Införandet av den nödvändiga digitala tekniken, i synnerhet inom ramen för de särskilda målen för högpresterande datorsystem, artificiell intelligens samt cybersäkerhet och förtroende, är mycket viktigt för att fördelarna med den digitala**

¹ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628

omvandlingen ska kunna tillvaratas, och denna teknik kan kompletteras av annan spetsteknologi och framtidsteknik, såsom distribuerade liggare (t.ex. blockkedjeteknik).

- (30b) *Den digitala omvandlingen bör göra det möjligt för EU:s medborgare att få åtkomst till, använda och hantera sina personuppgifter på ett säkert sätt över gränserna, oavsett var de själva befinner sig eller var uppgifterna är lagrade.*
- (31) Ministerrådets fastslog i sin Tallinförklaring av den 6 oktober 2017 att den digitala utvecklingen håller på att omvandla våra samhällen och ekonomier i grunden och innebär utmaningar för effektiviteten i tidigare politiska strategier inom många olika områden samt de offentliga förvaltningarnas roll och funktion rent allmänt. Det är vår plikt att förutse och hantera dessa utmaningar för att tillgodose medborgarnas och företagens behov och förväntningar.
- (32) Moderniseringen av de europeiska offentliga förvaltningarna är en av de viktigaste prioriteringarna för ett framgångsrikt genomförande av strategin för en digital inre marknad. Halvtidsutvärderingen av strategin visade att omvandlingen av offentliga förvaltningar behövde stärkas och att medborgarnas tillgång till lättåtkomliga, förtroendeskapande och sömlösa offentliga tjänster måste säkerställas.
- (33) Den årliga tillväxtöversikt som kommissionen offentliggjorde 2017¹ visar att de europeiska offentliga förvaltningarnas kvalitet har en direkt inverkan på den ekonomiska miljön och därmed är en central faktor när det gäller att stimulera produktivitet, konkurrenskraft, ekonomiskt samarbete, **hållbar** tillväxt, sysselsättning **och högkvalitativa arbetsstillfällena**. Effektiva och öppna offentliga förvaltningar och verkningsfulla rättsväsenden är i synnerhet nödvändiga för att underbygga den ekonomiska tillväxten och tillhandahålla högkvalitativa tjänster för företag och allmänhet.
- (34) Interoperabilitet för europeiska offentliga tjänster rör alla förvaltningsnivåer: Unionsnivå, nationellt, regionalt och lokalt. Förutom att undanröja hinder för en fungerande inre marknad främjar interoperabilitet, **gränsöverskridande samarbete, främjande av europeiska standarder**, ett framgångsrikt genomförande av politiska strategier och erbjuder en stor potential för att motverka gränsöverskridande elektroniska hinder, vilket ytterligare säkrar framväxten av nya gemensamma offentliga tjänster på unionsnivå, eller

¹ COM(2016) 725 final.

konsolideringen av utvecklingen av sådana. För att eliminera fragmenteringen av europeiska tjänster till stöd för de grundläggande friheterna och ett operativt ömsesidigt erkännande inom EU bör man främja ett sektorsövergripande och gränsöverskridande helhetsgrepp när det gäller interoperabilitet, på det sätt som är mest effektivt och bäst anpassat till slutanvändarnas behov. Detta innebär att interoperabilitet ska tolkas i vid mening och omfattar både tekniska och rättsliga nivåer och policyelement på området. Följaktligen skulle berörda aktiviteter sträcka sig längre än till den vanliga livscykeln för lösningar och omfatta alla interventionselement som stöder de ramvillkor som är nödvändiga för varaktig allmän interoperabilitet. **Programmet bör också underlätta korsbefrukning mellan de olika nationella initiativen, vilket leder till utveckling av det digitala samhället.**

- (34a) **Programmet bör därför uppmuntra lösningar med öppen källkod, för att möjliggöra återanvändning, öka förtroendet och garantera öppenheten. Det kommer att få positiva effekter på hållbarheten hos finansierade projekt.**
- (35) Den budget som avsätts för särskilda aktiviteter förbundna med genomförandet av interoperabilitetsramen och interoperabiliteten för utvecklade lösningar är 194 miljoner EUR.
- (36) Europaparlamentets resolution av den 1 juni 2017 om digitalisering av den europeiska industrin¹ betonar betydelsen av att frigöra tillräckliga offentliga och privata medel för digitaliseringen av den europeiska industrin.
- (37) I april 2016 antog kommissionen initiativet för digitalisering av den europeiska industrin för att ”se till att alla industrier i Europa, oavsett sektor, oavsett lokalisering och oavsett storlek kan dra nytta av alla fördelar som digital innovation erbjuder”. **Detta är av särskild betydelse för små och medelstora företag i den kulturella och kreativa sektorn.**
- (38) Europeiska ekonomiska och sociala kommittén välkomnade meddelandet *Digitalisering av den europeiska industrin* och såg det, tillsammans med följedokumentet, som ”ett första

1

steg mot ett brett europeiskt arbetsprogram som ska genomföras i nära samarbete mellan samtliga berörda offentliga och privata parter”¹.

- (39) För att uppnå målen bör man mobilisera hävstångspotentialen hos kompletterande teknik på nät- och datorområdet, i enlighet med meddelandet *Digitalisering av den europeiska industrin*², där det konstateras att ”tillgång till nätverk och molninfrastruktur i världsklass” är **en** nödvändig **komponent** för digitaliseringen av industrin.
- (40) **Förordning (EU) 2016/679**, som föreskriver en enda uppsättning bestämmelser som är direkt tillämpliga i medlemsstaternas rättsordningar, **garanterar** det fria flödet för personuppgifter mellan EU:s medlemsstater och stärker förtroendet och säkerheten för enskilda, två saker som är nödvändiga för en fungerande digital inre marknad. **Alla** åtgärder som vidtas inom detta program bör därför, när de innefattar behandling av personuppgifter, främja tillämpningen av **förordning (EU) 2016/679**, t.ex. på området artificiell intelligens och blockkedjeteknik, **De bör främja utvecklingen av digital teknik som uppfyller kraven på ”inbyggt uppgiftsskydd och uppgiftsskydd som standard”**.
- (41) Programmet bör genomföras helt i enlighet med den internationella ramen och EU-ramen för skydd och kontroll av efterlevnaden av immateriella rättigheter. Ett effektivt skydd av immateriella rättigheter har stor betydelse för innovation och är därmed nödvändigt för ett effektivt genomförande av detta program.
- (42) De organ som genomför programmet bör efterleva de bestämmelser som gäller för unionens institutioner och den nationella lagstiftning som rör hantering av information, i synnerhet känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter. **För särskilt mål 3 kan det av säkerhetsskäl krävas att enheter som kontrolleras från tredjeländer utesluts från ansökningsomgångar och anbudsinfordringar inom ramen för detta program. I undantagsfall kan en sådan uteslutning också krävas i samband med de särskilda målen 1 och 2. Säkerhetsskäl för en sådan uteslutning bör vara proportionerliga och vederbörligen motiverade med hänvisning till de risker som dessa enheter skulle utgöra om de inte uteslöts.**

1

2 COM(2016) 180 final: Digitalisering av den europeiska industrin. Hur vi kan utnyttja den digitala inre marknadens alla möjligheter.

- (43) För att ge uttryck för vikten av att bekämpa klimatförändringarna i enlighet med unionens åtaganden för att genomföra Parisavtalet och uppfylla FN:s mål för hållbar utveckling, bör detta program bidra till att integrera klimatåtgärder i alla politikområden och till uppnåendet av det övergripande målet att 25 % av utgifterna i EU-budgeten ska bidra till klimatmålen¹. De berörda åtgärderna **bör** identifieras under programmets utarbetande och genomförande och omprövas i samband med relevanta utvärderingar och översyner.

- (45) *Arbetsprogram bör antas så att programmålen uppnås i enlighet med unionens och medlemsstaternas prioriteringar, samtidigt som konsekvens, transparens och kontinuitet säkerställs vad gäller unionens och medlemsstaternas gemensamma åtgärder.*

Arbetsprogrammen bör i princip antas vartannat år, eller, om det är motiverat mot bakgrund av de behov som genomförandet av programmet avser, *på årsbasis*. Typerna av finansiering och metoderna för genomförande enligt denna förordning bör väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till uppnåendet av de särskilda målen för åtgärderna och åstadkommer resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan och den förväntade risken för bristande efterlevnad. Detta bör innebära att man överväger användningen av enhetsbelopp, schablonsatser, bidrag till enhetskostnader och finansiering som inte är kopplad till kostnader, i den mening som avses i artikel 125.1 i budgetförordningen.

- (46) Befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ändringar av *bilagorna I och II* för att se över och/eller komplettera indikatorerna. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

¹ COM(2018) 321 final, s. 1.

(47) Denna förordning är i överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet de som avses i artiklarna [8], [11], [16], [21], [35], [38] och [47] vad gäller skydd av personuppgifter, yttrandefrihet och informationsfrihet, näringsfrihet, förbud mot diskriminering, hälso- och sjukvård, konsumentskydd och rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Medlemsstaternas domstolar bör tillämpa denna förordning på ett sätt som är förenligt med dessa rättigheter och principer.

(49) Övergripande finansiella regler som antas av Europaparlamentet och rådet på grundval av artikel 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga på denna förordning. Dessa regler fastställs i budgetförordningen och bestämmer särskilt förfarandet för fastställande och genomförande av budgeten genom bidrag, upphandling, priser, indirekt genomförande och föreskriver kontroller av finansiella aktörers ansvar. Regler som antas på grundval av artikel 322 i EUF-fördraget gäller även skyddet av unionens budget vid allmänna brister när det gäller rättsstatsprincipen i medlemsstaterna, eftersom respekten för rättsstatsprincipen är en förutsättning för en sund ekonomisk förvaltning och en effektiv EU-finansiering.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas programmet för ett digitalt Europa (nedan kallat *programmet*).

Här fastställs målen för programmet, budgeten för perioden 2021–2027, formerna för unionsfinansiering och reglerna för tillhandahållande av sådan finansiering.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- a) *blandfinansieringsinsats*: åtgärder som stöds genom EU-budgeten, inbegripet blandfinansieringsinstrument i enlighet med artikel 2.6 i budgetförordningen, i vilka

icke-återbetalningspliktiga former av stöd och/eller finansieringsinstrument från EU-budgeten sammanförs med återbetalningspliktiga former av stöd från institutioner för utvecklingsfinansiering eller andra offentliga finansinstitut, kommersiella finansinstitut och investerare.

- b) *rättslig enhet*: fysisk eller juridisk person som inrättats och erkänts som sådan enligt nationell rätt, unionsrätt eller internationell rätt, som har rättskapacitet och som i eget namn kan utöva rättigheter och ha skyldigheter, eller en enhet som saknar rättskapacitet i enlighet med artikel 197.2 c i budgetförordningen.
- c) *tredjeland*: ett land som inte är medlem i unionen.
- d) *associerat land*: ett tredjeland som är part i ett avtal med unionen vilket tillåter dess deltagande i programmet i enlighet med artikel [10].
- da) *internationell organisation av europeiskt intresse*: en internationell organisation där en majoritet av medlemmarna är medlemsstater eller vars huvudkontor ligger i en medlemsstat.
- e) *europeisk digital innovationsknutpunkt*: rättslig enhet som **■** väljs ut *i enlighet med artikel 16* för att fullgöra uppgifterna inom ramen för programmet, i synnerhet ***direkt*** tillhandahålla, ***eller säkerställa tillgång till***, teknisk expertis och experimentanläggningar, såsom utrustning och programvaruverktyg för att främja företagens digitala omvandling, ***samt underlätta tillgång till finansiering***. ***Europeiska digitala innovationsknutpunkter ska vara öppna för företag i alla former och storlekar, särskilt för små och medelstora företag, midcap-företag, expanderande företag och offentliga förvaltningar i hela unionen.***
- f) *avancerade digitala färdigheter*: de färdigheter och ***yrkeskompetenser*** som ***kräver kunskaper och erfarenheter*** som behövs för att ***förstå***, utforma, utveckla, förvalta, ***testa***, införa, ***använda*** och underhålla den teknik ***och de produkter och tjänster*** som stöds genom denna förordning ***i enlighet med artikel 3.2 a, b, c och e.***
- fa) *europeiskt partnerskap*: ***ett initiativ enligt definitionen i [inför hänvisning till förordningen om inrättande av ramprogrammet Horisont Europa].***
- fb) *små och medelstora företag*: ***mikroföretag samt små och medelstora företag enligt definitionen i artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG.***

- g) *cybersäkerhet: all verksamhet som är nödvändig för att skydda nät- och informationssystem, deras användare och berörda personer mot cyberhot.*
- h) *infrastrukturer för digitala tjänster: infrastrukturer som gör det möjligt att tillhandahålla nättjänster elektroniskt, vanligtvis via internet.*
- i) *spetskompetensstämpel: en certifierad märkning enligt definitionen i [inför hänvisning till förordningen om inrättande av ramprogrammet Horisont Europa].*

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmet har följande allmänna mål: att stödja **och påskynda** den digitala omvandlingen av ekonomi, **näringsliv** och samhälle i Europa, **att** se till att europeiska medborgare, **offentliga förvaltningar** och företag **i hela unionen** kan dra nytta av fördelarna **samt att stärka Europas konkurrenskraft i den globala digitala ekonomin och samtidigt minska den digitala klyftan i hela unionen och stärka unionens strategiska oberoende. Detta kräver ett helhetsorienterat, sektorsövergripande och gränsöverskridande stöd samt ett starkare unionsbidrag.** Programmet, **som i tillämpliga fall genomförs i nära samordning med andra unionsfinansierade program,** kommer att
 - a) stärka **och främja** Europas kapacitet inom nyckelområden för digital teknik genom ett storskaligt införande, och
 - b) bredda spridningen och genomslaget **inom den privata sektorn och** inom områden av allmänt intresse **genom att där främja den digitala omvandlingen och säkerställa tillgång till digital teknik.**
2. Programmet har följande fem **sinsemellan sammanhängande** särskilda mål:
 - a) Särskilt mål nr 1: Högpresterande datorsystem.
 - b) Särskilt mål nr 2: Artificiell intelligens.
 - c) Särskilt mål nr 3: Cybersäkerhet och förtroende.
 - d) Särskilt mål nr 4: Avancerade digitala färdigheter.
 - e) Särskilt mål nr 5: Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet.

Artikel 4

Högpresterande datorsystem

1. Finansiering från unionen inom särskilt mål 1, högpresterande datorsystem, ska fylla följande operativa syften:
 - a) Inrätta och på unionsnivå samordna och driva en integrerad **efterfrågeinriktad och tillämpningsstyrd** superdator- och datainfrastruktur i exaskala¹ i unionen, vilken ska vara **lätillgänglig** för offentliga och privata användare, **framför allt små och medelstora företag, oavsett i vilken medlemsstat de är belägna, och för** forskningssyften, **i enlighet med {förordningen om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem}**.
 - b) Införa användarfärdig/operativ teknik som tagits fram genom forskning och innovation för att bygga upp ett integrerat ekosystem av högpresterande datorsystem i unionen, som omfattar **olika aspekter** av den vetenskapliga och industriella värdekedjan, inklusive hårdvara, programvara, tillämpningar, tjänster, sammankoppling och digitala färdigheter, **med en hög nivå av säkerhet och uppgiftsskydd**.
 - c) Inrätta och driva en infrastruktur i post-exaskala¹, inklusive integrering med kvantdatorteknik och **forskning** infrastrukturerna för datorvetenskap. **Uppmuntra utvecklingen inom unionen av den maskinvara och programvara som behövs för detta**.
2. **Åtgärderna inom ramen för särskilt mål nr 1 ska huvudsakligen genomföras genom det gemensamma företaget som inrättats genom rådets förordning (EU) 2018/1488 av den 28 september 2018 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem¹.**

¹ **Förordningen om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem 10594/18. Bryssel den 18 september 2018.**
<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10594-2018-INIT/sv/pdf>

Artikel 5
Artificiell intelligens

1. Finansiering från unionen inom särskilt mål 2, artificiell intelligens, ska fylla följande operativa syften:

a) Bygga upp och stärka kärnkapaciteten för **och kunskapen om** artificiell intelligens i unionen, inklusive **kvalitetsdataresurser och motsvarande utbytesmekanismer** och algoritmbibliotek, **samtidigt som en människocentrerad och inkluderande strategi säkerställs som respekterar europeiska värderingar.**

I **full** enlighet med dataskyddslagstiftningen **ska AI-baserade lösningar och data som görs tillgängliga respektera principen om integritetsskydd och inbyggd säkerhet.**

b) Göra denna kapacitet tillgänglig för alla företag, **i synnerhet små och medelstora företag och uppstartsföretag, civilsamhället, icke-vinstdrivande organisationer, forskningsinstitut, universitet** och offentliga förvaltningar, **för att maximera nyttan för det europeiska samhället och den europeiska ekonomin.**

c) Stärka, och bygga upp nätverk mellan, **test- och experimentanläggningar** för artificiell intelligens i medlemsstaterna.

ca) **Utveckla och stärka kommersiella tillämpnings- och produktionssystem genom att underlätta integration av teknik i värdekedjor, utveckla innovativa affärsmodeller och förkorta tiden från innovation till industrialisering, samt främja spridningen av AI-baserade lösningar på områden av offentligt intresse och i samhället.**

1b. **Med hänsyn till bland annat rekommendationerna från högnivåexpertgruppen om artificiell intelligens ska kommissionen, i enlighet med relevant unionsrätt och internationell rätt samt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, specificera de villkor som rör etiska frågor i arbetsprogrammen under särskilt mål 2. Ansökningsomgångarna eller bidragsavtalen ska innehålla relevanta villkor såsom de fastställs i arbetsprogram.**

Kommissionen ska om så är lämpligt utföra etiska kontroller. Finansiering av åtgärder som inte överensstämmer med de villkor som rör etiska frågor får skjutas upp, avslutas eller sättas ned när som helst i enlighet med budgetförordningen.

1c. Åtgärderna inom ramen för detta särskilda mål ska genomföras främst genom direkt förvaltning.

De etiska och rättsliga krav som anges i denna artikel ska gälla för alla åtgärder inom ramen för särskilt mål 2 oavsett genomförandemetod.

Artikel 6

Cybersäkerhet och förtroende

1. Finansiering från unionen inom särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende, ska fylla följande operativa syften:

- a) Tillsammans med medlemsstaterna stödja **uppbyggnaden och** upphandlingen av avancerade utrustningar, verktyg och datainfrastrukturer för cybersäkerhet **för att uppnå en gemensam hög cybersäkerhet på EU-nivå**, i full enlighet med dataskyddslagstiftningen **och de grundläggande rättigheterna, och samtidigt säkerställa EU:s strategiska oberoende.**
- b) Stödja **uppbyggnad och** bästa användning av europeiska kunskaper, kapaciteter och färdigheter på cybersäkerhetsområdet, **och dela och integrera bästa praxis.**
- c) Säkerställa ett brett införande av de senaste cybersäkerhetslösningarna i hela ekonomin, **med särskild uppmärksamhet på offentliga tjänster och viktiga ekonomiska aktörer, såsom små och medelstora företag.**
- d) Stärka kapaciteten i medlemsstaterna och den privata sektorn för att hjälpa dem uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen, **inte minst genom åtgärder för att utveckla en cybersäkerhetskultur inom organisationerna.**
- da) **Öka motståndskraften mot cyberattacker, öka riskmedvetenheten och kunskaperna om grundläggande säkerhetsprocesser bland användare, särskilt offentliga inrättningar, små och medelstora företag och uppstartsföretag, säkerställa att företag har en grundläggande säkerhetsnivå, såsom totalsträckskryptering av data och kommunikations- och programvaruuppdateringar samt främja användningen av**

inbyggda säkerhetslösningar som standard och kunskap om grundläggande säkerhetsprocesser samt it-hygien.

1a. Åtgärderna inom särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende, ska genomföras främst genom det europeiska forsknings- och kompetenscentrumet för cybersäkerhet och kompetensnätverket för cybersäkerhet, i enlighet med [Europaparlamentets och rådets förordning ...¹].

Artikel 7

Avancerade digitala färdigheter

1. Finansiering från unionen inom särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter, ska stödja utvecklingen av avancerade digitala färdigheter inom områden som omfattas av detta program och därigenom bidra till att öka Europas kompetensreserv, **överbrygga den digitala klyftan**, främja ökad professionalism **med beaktande av könsfördelningen**, i synnerhet när det gäller högpresterande **och molnbaserade** datorsystem, analys av stordata, cybersäkerhet, teknik för distribuerade liggare (*t.ex. blockkedjeteknik*), **kvantteknik**, robotteknik och artificiell intelligens. **För att hantera kompetensglappen och uppmuntra specialisering i digital teknik och digitala tillämpningar** ska finansieringen uppfylla följande operativa syften:
- Stödja utformningen och tillhandahållandet av **högkvalitativa** långsiktiga utbildningar och kurser, **däribland blandat lärande**, för studenter ■ och arbetskraften i allmänhet.
 - Stödja utformningen och tillhandahållandet av **högkvalitativa** kortare utbildningar och kurser för ■ arbetskraften i allmänhet, **i synnerhet i små och medelstora företag och i den offentliga sektorn**.
 - Stödja **högkvalitativ** arbetsplatsanknuten utbildning och praktikplatser för studenter ■ och **arbetskraften**, **i synnerhet i små och medelstora företag och i den offentliga sektorn**.

¹ **Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.**

2. *Åtgärderna inom ramen för detta särskilda mål, avancerade digitala färdigheter, ska genomföras genom direkt förvaltning.*

Artikel 8

Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet

1. Finansiering från unionen inom särskilt mål 5, införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet, ska fylla följande operativa syften **och samtidigt minska den digitala klyftan**:
- a) **Stödja** den offentliga sektorn och områden av allmänt intresse, såsom vård och omsorg, utbildning, rättsväsende, **tullväsende**, transport, **mobilitet**, energi, miljö och kulturella och kreativa sektorer, **däribland relevanta företag som är etablerade inom unionen, för att effektivt** införa och få tillgång till den senaste digitala tekniken, **såsom** högpresterande datorsystem, artificiell intelligens och cybersäkerhet.
 - b) Inrätta, driva och underhålla transeuropeiska interoperabla infrastrukturer för digitala tjänster (inklusive tillhörande tjänster) **med den senaste tekniken i hela unionen** som ett komplement till nationella och regionala åtgärder.
 - ba) **Stödja integration och användning av transeuropeiska infrastrukturer för digitala tjänster och av överenskomna europeiska digitala standarder i den offentliga sektorn och inom områden av allmänt intresse för att underlätta kostnadseffektiv tillämpning och interoperabilitet.**
 - c) Främja utveckling, uppdatering och användning av lösningar och ramar hos europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare, inklusive **öppen källkod och** vidareutnyttjande av interoperabilitetslösningar och interoperabilitetsramar.
 - d) Erbjud **den offentliga sektorn och unionens näringsliv, i synnerhet små och medelstora företag, enkel** tillgång till testning och pilotprojekt inom digital teknik **och expansion av densamma**, inklusive gränsöverskridande användning av sådan.
 - e) Främja genomslag **i den offentliga sektorn och i unionens näringsliv, i synnerhet små och medelstora företag och uppstartsföretag**, för avancerad digital teknik och närliggande teknik, i synnerhet högpresterande datorsystem, artificiell intelligens,

cybersäkerhet, *annan spetsteknologi* och framtida **AI** teknik, såsom *distribuerade liggare (t.ex. blockkedjeteknik)*.

- f) Stödja utformning, testning, genomförande, användning *och underhåll* av interoperabla digitala lösningar, *bland annat lösningar för digital förvaltning*, för offentliga tjänster på EU-nivå, som levereras genom en databaserad återanvändbar plattform för lösningar, för att främja innovation och fastställa gemensamma ramar för att frigöra hela potentialen i de offentliga förvaltningarnas tjänster för europeiska medborgare och företag.
- g) Säkerställa en kontinuerlig kapacitet på unionsnivå för *att leda den digitala utvecklingen, utöver* att iaktta, analysera och anpassa sig till föränderliga digitala trender, samt dela och integrera bästa praxis.
- h) Stödja samarbete för att skapa ett europeiskt ekosystem av tillförlitliga *infrastrukturer för datadelning och digitala* infrastrukturer med användning av *bland annat* distribuerade liggare och tillämpningar, inklusive stöd till interoperabilitet och standardisering och främjande av införandet av gränsöverskridande tillämpningar i EU *baserade på inbyggd säkerhet och inbyggt integritetsskydd med respekt för konsument- och dataskyddslagstiftning*.
- i) Bygga upp och stärka *de europeiska* digitala innovationsknutpunkterna *och deras nätverk*.

2. *Åtgärderna inom ramen för detta särskilda mål ska genomföras främst genom direkt förvaltning.*

Artikel 9

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden 2021–2027 ska vara **8 192 391 000 EUR i 2018 års priser** (9 194 000 000 EUR i löpande priser).

2. Den vägledande fördelningen av det angivna beloppet ska vara följande:

- a) Upp till **2 404 289 438 EUR i 2018 års priser** (2 698 240 000 EUR i löpande priser) för särskilt mål 1, högpresterande datorsystem.

- b) Upp till **2 226 192 703 EUR i 2018 års priser** (2 498 369 000 EUR *i löpande priser*) för särskilt mål 2, artificiell intelligens.
- c) Upp till **1 780 954 875 EUR i 2018 års priser** (1 998 696 000 EUR *i löpande priser*) för särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende.
- d) Upp till **623 333 672 EUR i 2018 års priser** (699 543 000 EUR *i löpande priser*) för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.
- e) Upp till **1 157 620 312 EUR i 2018 års priser** (1 299 152 000 EUR *i löpande priser*) för särskilt mål 5, införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet.

3. Det belopp som avses i punkt 1 får **även** användas för tekniskt och administrativt bistånd för genomförandet av programmet, såsom förberedelser, övervakning, kontroll, revision och utvärdering, inklusive centrala informationstekniska system.
4. Om den åtgärd som ett budgetmässigt åtagande ska täcka sträcker sig över mer än ett budgetår får åtagandet delas upp i årliga delåtaganden.
5. Medel som tilldelas medlemsstaterna inom ramen för delad förvaltning får på deras begäran överföras till programmet, ***bland annat för att komplettera bidrag till stödberättigande åtgärder med upp till 100 % av de totala stödberättigande kostnaderna när detta är möjligt, utan att detta påverkar tillämpningen av principen om samfinansiering enligt artikel 190 i budgetförordningen eller reglerna för statligt stöd.*** Kommissionen ska förvalta dessa medel direkt i enlighet med artikel 62.1 a i budgetförordningen eller indirekt i enlighet med led c i den artikeln. ■ Dessa resurser ***ska endast*** användas till förmån för den berörda medlemsstaten.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av budgetförordningen kan utgifter för åtgärder till följd av projekt som ingår i det första arbetsprogrammet vara stödberättigande från och med den 1 januari 2021.

Artikel 10

Tredjeländer som är associerade till programmet

1. **Programmet ska vara öppet för** medlemmar av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta) som är medlemmar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i enlighet med villkoren i EES-avtalet.
2. **Fullständig eller partiell associering till programmet för tredjeländer som inte avses i punkt 1 ska baseras på bedömning av de särskilda målen från fall till fall**, i enlighet med de villkor som finns i ett särskilt avtal som omfattar tredjelandets deltagande i något unionsprogram, förutsatt att detta särskilda avtal fullständigt respekterar följande kriterier:

- *Tredjelandets deltagande ligger i unionens intresse.*
- *Deltagandet bidrar till att nå de mål som fastställs i artikel 3.*
- *Deltagandet ger inte anledning till några säkerhetsbekymmer och respekterar fullständigt de relevanta säkerhetskrav som fastställs i artikel 12.*
- *Avtalet säkerställer en rättvis balans vad gäller bidrag från och förmåner till det tredjeland som deltar i unionsprogrammen.*
- *Avtalet föreskriver villkor för deltagande i programmen, inbegripet beräkning av ekonomiska bidrag till de enskilda programmen och deras administrativa kostnader. Dessa bidrag ska utgöra inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med artikel [21.5] i [den nya budgetförordningen].*
- *Avtalet ger inte tredjelandet beslutsbefogenhet över programmet.*
- *Avtalet garanterar unionens rätt att säkerställa sund ekonomisk förvaltning och skydda sina ekonomiska intressen.*

- 2a. **När arbetsprogrammen förbereds ska kommissionen eller andra relevanta genomförandeorgan bedöma från fall till fall om de villkor som fastställs i avtalet enligt punkt 2 är uppfyllda för de åtgärder som ingår i arbetsprogrammen.**

Artikel 11

Internationellt samarbete

1. Unionen får samarbeta med tredjeländer som nämns i artikel 10, med andra tredjeländer och med internationella organisationer eller organ som är etablerade i dessa länder, i synnerhet inom ramen för Medelhavspartnerskapet och det östliga partnerskapet och med grannländer, i synnerhet länder på västra Balkan och i Svartahavsområdet. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 18 ska de därmed sammanhängande kostnaderna inte täckas av programmet.
2. Samarbete med tredjeländer och organisationer enligt punkt 1 under **särskilt mål 1, högpresterande datorsystem, särskilt mål 2, artificiell intelligens, och** särskilt mål 3, cybersäkerhet och förtroende, ska i förekommande fall omfattas av artikel 12.

Artikel 12

Säkerhet

1. Åtgärder som genomförs inom programmet ska vara förenliga med gällande säkerhetsbestämmelser och i synnerhet skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter mot otillåtet röjande, inbegripet överensstämmelse med tillämplig nationell lagstiftning och unionslagstiftning. När verksamhet **som** äger rum utanför unionen **använder och/eller genererar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter** måste, vid sidan uppfyllandet av ovannämnda krav, ett säkerhetsavtal ha ingåtts mellan unionen och det tredjeländ där verksamheten äger rum.
2. I tillämpliga fall ska förslag och anbud innehålla en säkerhetssjälvbedömning med en beskrivning av eventuella säkerhetsproblem och hur de ska åtgärdas för att uppfylla kraven i tillämplig nationell lagstiftning och unionslagstiftning.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet ska vid behov utföra en säkerhetsgranskning av förslag som väcker säkerhetsfrågor.
4. I tillämpliga fall ska åtgärderna vara förenliga med kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444/EG¹ och dess tillämpningsföreskrifter.

¹ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

5. Arbetsprogrammet får också föreskriva att rättsliga enheter som är etablerade i associerade länder, och rättsliga enheter som är etablerade i EU men kontrolleras från tredjeländer, inte har rätt att delta i en del eller samtliga åtgärder inom ramen för särskilt mål 3 av **vederbörligen motiverade** säkerhetsskäl. I sådana fall ska ansökningsomgångarna och anbudsinfordringarna begränsas till enheter som är etablerade eller bedöms vara etablerade i medlemsstater och som kontrolleras av medlemsstater och/eller medborgare i medlemsstater.

Om det är vederbörligen motiverat av säkerhetsskäl får arbetsprogrammet också föreskriva att rättsliga enheter som är etablerade i associerade länder, och rättsliga enheter som är etablerade i EU men kontrolleras från tredjeländer, kan ha rätt att delta i en del eller samtliga åtgärder inom ramen för de särskilda målen 1 och 2 endast om de iakttar villkoren gällande de krav som dessa rättsliga enheter ska uppfylla för att garantera skyddet av unionens och medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen och skyddet av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i handlingar. Dessa villkor ska anges i arbetsprogrammet.

- 5a. ***Kommissionen ska vid behov utföra säkerhetskontroller. Finansiering av åtgärder som inte överensstämmer med villkoren gällande säkerhetsfrågor får skjutas upp, avslutas eller sättas ned när som helst i enlighet med budgetförordningen.***

Artikel 13

Synergieffekter med andra unionsprogram

1. Programmet är avsett att genomföras på ett sätt som främjar synergier, såsom beskrivs vidare i bilaga III, med andra program för unionsfinansiering, i synnerhet genom arrangemang för kompletterande finansiering från EU-program där mål och förvaltningsformer så tillåter; antingen i följd, omväxlande, eller genom en kombination av medel inklusive gemensam finansiering av åtgärder. ***Kommissionen ska säkerställa att en förstärkning av komplementariteten mellan programmet och andra europeiska finansieringsprogram inte hindrar uppnåendet av de särskilda målen 1–5.***
2. ***Kommissionen ska, i samarbete med medlemsstaterna, säkerställa övergripande samstämmighet och komplementaritet mellan programmet och relevanta politikområden och unionsprogram. För detta ändamål ska kommissionen underlätta ändamålsenliga mekanismer för samordningen mellan berörda myndigheter och mellan myndigheter och kommissionen och ska inrätta ändamålsenliga övervakningsverktyg för att systematiskt***

säkerställa synergier mellan programmet och andra relevanta EU-finansieringsinstrument. Arrangemangen ska bidra till att motverka överlappning och maximera effekterna av utgifterna.

Artikel 14

Genomförande av och former för finansiering

1. Programmet ska genomföras genom direkt förvaltning i enlighet med budgetförordningen eller indirekt förvaltning genom sådana organ som avses i **artikel 62.1 c** i budgetförordningen, **i enlighet med artiklarna 4–8**. Finansieringsorgan får avvika från de bestämmelser om deltagande och spridning som fastställs i denna förordning endast om detta föreskrivs i den grundläggande akt som inrättar det berörda finansieringsorganet och/eller som anförtrot detta organ budgetgenomförandeuppgifter eller, när det gäller finansieringsorgan enligt artikel 62.1 c led ii, iii eller v i budgetförordningen, om det föreskrivs i överenskommelsen om medverkan och det krävs mot bakgrund av finansieringsorganets särskilda operativa behov eller typen av åtgärd.
2. Programmet får tillhandahålla finansiering i alla former som anges i budgetförordningen, i synnerhet upphandling men även bidrag och priser.

Om upphandling av innovativa varor och tjänster krävs för att uppnå något av åtgärdens mål får bidrag endast beviljas stödmottagare som är upphandlande myndigheter eller upphandlande enheter såsom dessa definieras i direktiven 2014/24/EU¹, 2014/25/EU² och 2009/81/EC³.

¹ ***Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (text av betydelse för EES).***

² ***Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (text av betydelse för EES).***

³ ***Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och***

Om tillhandahållande av innovativa digitala varor eller tjänster som ännu inte är tillgängliga i stor skala på kommersiella grunder krävs för att uppnå åtgärdens mål för flera kontrakt tilldelas inom ett och samma upphandlingsförfarande.

Om det är vederbörligen motiverat av hänsyn till den allmänna säkerheten får den upphandlande myndigheten ställa villkoret att kontraktet ska fullgöras inom unionens territorium.

Programmet får också tillhandahålla finansiering i form av finansieringsinstrument inom ramen för blandfinansieringsinsatser.

3. Bidrag till en gemensam försäkringsmekanism får täcka den risk som är förenad med krav på återbetalning av belopp från mottagare och ska anses vara en tillräcklig garanti inom ramen för budgetförordningen. Bestämmelserna i [artikel X i ■ förordning XXX – *den förordning som ersätter förordningen om garantifonden*] ska gälla.

Artikel 15

Europeiska partnerskap

Delar av programmet får genomföras genom europeiska partnerskap ***som inrättats i enlighet med förordningen om Horisont Europa och inom den strategiska planeringsprocessen mellan kommissionen och medlemsstaterna***. Detta får i synnerhet innefatta bidrag till befintliga eller nya offentlig-privata partnerskap i form av gemensamma företag inrättade i enlighet med artikel 187 i EUF-fördraget. På dessa bidrag ska bestämmelserna om europeiska partnerskap enligt [förordningen om Horisont Europa, hänvisning ska införas] tillämpas.

Artikel 16

Digitala innovationsknutpunkter

1. Under det första året av genomförandet av programmet ska det inrättas ett inledande nätverk av ***europeiska*** digitala innovationsknutpunkter ***bestående av minst en knutpunkt per medlemsstat, dock utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 och 3.***

tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (text av betydelse för EES).

2. För inrättandet av det nätverk som anges i punkt 1 ska varje medlemsstat, ***i enlighet med sina nationella förfaranden och sina administrativa och institutionella strukturer***, utse kandidatenheter genom ett öppet och konkurrensbaserat förfarande, baserat på följande kriterier:
- a) Lämpliga kompetenser för de funktioner hos de ***europiska*** digitala innovationsknutpunkterna ***som anges i artikel 16.5 och kompetenser inom ett eller flera av de områden som anges i artikel 3.2.***
 - b) Den lämpliga ledningskapacitet, personal och infrastruktur ***som krävs för att utföra de funktioner som anges i artikel 16.5.***
 - c) Operativa och rättsliga resurser för att tillämpa de administrativa, avtalsenliga och finansiella förvaltningsregler som fastställts på unionsnivå.
 - d) Tillräcklig ekonomisk ***bärkraft motsvarande nivån på de unionsmedel som kontoret ska förvalta, vilket vid behov påvisas av garantier, helst utfärdade av en offentlig myndighet.*** ■
3. Kommissionen ska anta ett beslut om urvalet av enheter som ska utgöra det inledande nätverket ***i enlighet med det förfarande som avses i artikel 27a.2, med yttersta vikt fäst vid varje medlemsstats yttrande innan en europeisk digital innovationsknutpunkt väljs ut på dess territorium.*** Dessa enheter ska väljas ut av kommissionen bland kandidatenheter som utses av medlemsstaterna baserat på de kriterier som anges i punkt 2 och dessutom följande kriterier:
- a) Tillgänglig budget för finansiering av det inledande nätverket.
 - b) Behovet av att säkerställa att det inledande nätverket täcker behoven för näringslivet och områden av allmänt intresse, har en bred och balanserad geografisk täckning ***och förbättrar konvergensen mellan sammanhållningsländer och övriga medlemsstater, t.ex. genom att överbrygga den digitala klyftan i geografiskt hänseende.***
4. ***Efter ett öppet och konkurrensbaserat förfarande ska kommissionen, med yttersta vikt fäst vid varje medlemsstats yttrande innan en europeisk digital innovationsknutpunkt väljs ut på dess territorium, vid behov välja ut ytterligare europeiska digitala innovationsknutpunkter i enlighet med det förfarande som avses i artikel 27a.2 på ett sätt som säkerställer bred***

geografisk täckning i Europa. Antalet enheter i nätverket ska **tillgodose efterfrågan på knutpunktens tjänster** i enskilda medlemsstater ■ . För att beakta de särskilda problemen i EU:s yttersta randområden får särskilda enheter utses för att täcka deras behov.

4a. Europeiska digitala innovationsknutpunkter ska ha stor generell frihet att fastställa sin organisation, sin sammansättning och sina arbetsmetoder.

5. De europeiska digitala innovationsknutpunkterna ■ ska delta i genomförandet av programmet **genom att utföra följande funktioner till gagn för unionens näringsliv, i synnerhet små och medelstora företag och midcap-företag, och den offentliga sektorn:**

a) **Öka medvetenheten om och tillhandahålla, eller säkerställa tillgång till, expertis, kunnande och** tjänster avseende digital omvandling – inklusive test- och experimentanläggningar ■ .

aa) **Hjälpa företag, särskilt små och medelstora företag samt uppstarts företag, och organisationer att bli konkurrenskraftigare och förbättra sina affärsmodeller genom användning av ny teknik som omfattas av programmet.**

b) **Underlätta överföringen av** expertis och kunnande mellan regioner, i synnerhet genom att skapa nätverk mellan små och medelstora företag, **uppstarts företag** och midcap-företag som är etablerade i en region och de **europeiska** digitala innovationsnätverk etablerade i andra regioner som är mest lämpade för att tillhandahålla relevanta tjänster. **Uppmuntra till utbyte av kompetens, gemensamma initiativ och god praxis.**

c) Erbjud, **eller säkerställa tillgång till,** tematiska tjänster, **i synnerhet** tjänster som rör artificiell intelligens, högpresterande datorsystem samt cybersäkerhet och förtroende, åt förvaltningar, den offentliga sektorns organisationer, små och medelstora företag **eller** midcap-företag. **Europeiska** digitala innovationsknutpunkter får specialisera sig på vissa tematiska tjänster och behöver inte tillhandahålla alla tematiska tjänster som anges i denna punkt **eller tillhandahålla dessa tjänster till alla kategorier av enheter.**

d) Tillhandahålla ekonomiskt stöd till tredje parter inom ramen för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.

6. *När en europeisk digital innovationsknutpunkt tar emot medel inom ramen för detta program ska detta vara i form av bidrag.*

KAPITEL II
STÖDBERÄTTIGANDE

Artikel 17
Stödberättigande åtgärder

1. Endast åtgärder som bidrar till de mål som avses i artikel 3 och artiklarna 4 – 8 ska berättiga till finansiering.
2. Kriterierna för stödberättigande ska fastställas i arbetsprogrammen.

Artikel 18
Stödberättigade enheter

1. Följande **rättsliga** enheter ska vara stödberättigade:
- a) Rättsliga enheter etablerade i
 - i) en medlemsstat eller ett utomeuropeiskt land eller territorium som är knutet till den, och
 - ii) **tredjeländer** som är **associerade** till programmet **i enlighet med artiklarna 10 och 12.**
 - b) Rättsliga enheter som inrättats i enlighet med unionsrätten eller internationella organisationer.
2. Rättsliga enheter som är etablerade i ett tredjeland som inte är associerat till programmet får i undantagsfall delta i specifika åtgärder när det är nödvändigt för att uppnå programmets syften. **Sådana enheter ska bära kostnaden för sitt deltagande om inget annat anges i arbetsprogrammen.**
 3. Fysiska personer ska inte vara stödberättigade, förutom när det gäller bidrag inom ramen för särskilt mål 4, avancerade digitala färdigheter.

4. **Det arbetsprogram som avses i artikel 23** får föreskriva att deltagandet begränsas till stödmottagare som är etablerade endast i medlemsstater, eller till stödmottagare som är etablerade i medlemsstater och angivna associerade länder eller tredjeländer, av säkerhetsskäl eller i samband med åtgärder som är direkt kopplade till EU:s strategiska oberoende. **Alla begränsningar i deltagandet för rättsliga enheter som är etablerade i associerade länder ska ske i enlighet med denna förordning och med villkoren i avtalet i fråga.**

KAPITEL III

BIDRAG

Artikel 19

Bidrag

Bidrag inom programmet ska tilldelas och förvaltas i enlighet med avdelning VIII i budgetförordningen **och får täcka upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna, dock utan att det påverkar principen om samfinansiering enligt artikel 190 i budgetförordningen, samt i enlighet med specifikationerna för varje mål.**

Artikel 20

Tilldelningskriterier

1. Tilldelningskriterierna ska definieras i arbetsprogrammen och i ansökningsomgångarna, med beaktande av **åtminstone** följande aspekter:
 - a) Åtgärdens projektutvecklingsstatus.
 - b) Den föreslagna genomförandeplanens sundhet.
 - c) Behovet av att undanröja finansiella hinder, såsom brist på marknadsfinansiering.
2. **I förekommande fall ska följande aspekter beaktas:**
 - a) **Unionsstödet stimulerande effekt på offentliga och privata investeringar.**
 - b) **Förväntade ekonomiska, sociala, klimatmässiga och miljömässiga konsekvenser** .

- c) **Tillgänglighet och enkel åtkomst till respektive tjänst.**
- d) ■ Den transeuropeiska dimensionen.
- e) ■ En balanserad geografisk spridning i unionen, **däribland överbryggande av geografiska klyftor, vilket även inbegriper** de yttersta randområdena.
- f) ■ Förekomsten av en långsiktig hållbarhetsplan.
- g) **Frihet att återanvända och anpassa projektresultaten.**
- h) **Synergi och komplementaritet med andra unionsprogram.**

Artikel 20a

Utvärdering

I enlighet med artikel 150 i budgetförordningen ska ansökningar om bidrag utvärderas av en utvärderingskommitté som helt eller delvis får bestå av oberoende externa experter.

KAPITEL IV

BLANDFINANSIERINGSINSATSER OCH ANNAN KOMBINERAD FINANSIERING

Artikel 21

Blandfinansieringsinsatser

Blandfinansieringsinsatser som beslutas inom ramen för detta program ska genomföras i enlighet med förordningen om InvestEU och avdelning X i budgetförordningen.

Artikel 22

Kumulativ, kompletterande och kombinerad finansiering

1. En åtgärd som har fått bidrag från något annat unionsprogram, **inklusive finansiering inom ramen för delad förvaltning**, får också erhålla bidrag från programmet, under förutsättning att bidragen inte täcker samma kostnader. Bestämmelserna för varje bidragande unionsprogram ska tillämpas på dess respektive bidrag till åtgärden. Den kumulativa finansieringen får inte överstiga de totala stödberättigande kostnaderna för åtgärden, och stödet från de olika unionsprogrammen får beräknas proportionellt i enlighet med de dokument som anger villkoren för stödet.

2. Åtgärder som certifierats med en spetskompetensstämpel, eller som uppfyller följande kumulativa, jämförande villkor, nämligen att
- a) de har bedömts i en ansökningsomgång enligt programmet,
 - b) de uppfyller minimikvalitetskraven i den ansökningsomgången, och
 - c) de kan inte finansieras i den ansökningsomgången på grund av budgetbegränsningar, får erhålla stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+ eller Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i enlighet med artikel [67.5] i förordning (EU) XX [förordningen om gemensamma bestämmelser] och artikel [8] i förordning (EU) XX [finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken], förutsatt att åtgärderna är förenliga med målen för programmet i fråga. Bestämmelserna för den fond som ger stöd ska tillämpas.

2a. Om en åtgärd redan har certifierats eller fått bidrag från något annat unionsprogram eller stöd från en EU-fond ska detta bidrag eller stöd förtecknas i ansökan om bidrag inom ramen för programmet.

KAPITEL V

PROGRAMPLANERING, ÖVERVAKNING, UTVÄRDERING, KONTROLLER

Artikel 23

Arbetsprogram

1. Programmet ska genomföras genom arbetsprogram enligt artikel 110 i budgetförordningen.
2. Dessa arbetsprogram ska antas som fleråriga arbetsprogram för programmet som helhet. Om det är motiverat mot bakgrund av särskilda genomförandebestånd får de också antas som årliga arbetsprogram som omfattar ett eller flera särskilda mål.
3. **Arbetsprogrammen** ska fokusera på åtgärder som anges i **bilaga I** och ska säkerställa att de åtgärder som därigenom stöds inte tränger ut privat finansiering.

3a. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 27 för att ändra bilaga I genom att se över eller komplettera de verksamheter som fastställs i denna på ett sätt som är förenligt med målen för denna förordning enligt artiklarna 4–8 .

4. I tillämpliga fall ska det totala belopp som reserveras för blandfinansieringsinsatser fastställas i arbetsprogrammen.

Artikel 24

Övervakning och rapportering

1. I bilaga II anges **mätbara** indikatorer för att övervaka programgenomförandet och programmets framsteg med att uppnå de allmänna och särskilda målen enligt artikel 3.
 - 1a. **Kommissionen ska fastställa en metod för utveckling av indikatorer för en korrekt bedömning av vilka framsteg som gjorts med att uppnå de allmänna målen enligt artikel 3.1.**
2. I syfte att säkerställa en effektiv bedömning av framstegen med att uppnå programmets mål ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter, i enlighet med artikel 27, för att ändra bilaga II genom att vid behov se över eller komplettera **de mätbara** indikatorerna och för att komplettera denna förordning med bestämmelser om inrättandet av en ram för övervakning och utvärdering.
3. Systemet för prestationsrapportering ska säkerställa att data för övervakning av programmets genomförande samlas in på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och i god tid **så att resultaten lämpar sig för en djupanalys av framsteg och svårigheter på vägen**. För detta ändamål ska proportionella rapporteringskrav ställas på mottagarna av unionens medel och medlemsstaterna.
4. Officiell EU-statistik, såsom regelbundna statistiska IKT-undersökningar, ska användas maximalt **som kontextindikatorer**. Nationella statistikbyråer ska rådfrågas om, och tillsammans med Eurostat delta i, den inledande utformningen och den efterföljande utvecklingen av statistiska indikatorer för övervakningen av programmets genomförande och framstegen med avseende på den digitala omvandlingen.

Artikel 25

Utvärdering av programmet

1. Utvärderingar ska utföras i rätt tid för att kunna användas i beslutsprocessen. ***De ska innehålla en kvalitativ bedömning av framstegen med att nå programmets allmänna mål.***
2. ***Utöver att regelbundet övervaka programmet ska kommissionen göra en halvtidsutvärdering av programmet*** ■ när det föreligger tillräcklig information om genomförandet av programmet, dock senast fyra år efter det att programmet började genomföras. ***Halvtidsutvärderingen ska ligga till grund för lämpliga anpassningar av programmets genomförande, varvid hänsyn även ska tas till ny relevant teknisk utveckling.***

Halvtidsutvärderingen ska översändas till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.

3. Vid slutet av programmets genomförande, dock senast fyra år efter utgången av den period som anges i artikel ■ 1 ■ , ska kommissionen göra en slututvärdering av programmet.

Slututvärderingen ska innehålla en bedömning av programmets konsekvenser på längre sikt och dess hållbarhet.

4. Rapporteringssystemet för utvärderingar ska säkerställa att data för programutvärderingar samlas in på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, i god tid och på lämplig detaljnivå av mottagarna av unionsmedel.

- 4a. ***Kommissionen ska översända den slututvärderingsrapport som avses i punkt 3 till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén.***

■

Artikel 26

Revision

1. Revisioner av användningen av unionens medel som utförs av personer eller enheter, inbegripet andra än de som görs på uppdrag av unionens institutioner eller organ, ska ligga till grund för den övergripande försäkran i enlighet med artikel 127 i budgetförordningen.
2. Kontrollsystemet ska säkerställa en lämplig balans mellan förtroende och kontroll, och beakta administrativa och andra kostnader för kontroller på alla nivåer.

3. Utgiftsrevisioner ska genomföras på ett konsekvent sätt, i enlighet med principerna om ekonomi, effektivitet och ändamålsenlighet.
4. Som ett led i kontrollsystemet får revisionsstrategin baseras på en finansiell revision av ett representativt urval av utgifter. Detta representativa urval ska kompletteras med ett urval som grundas på en bedömning av de risker som är förknippade med utgifterna.
5. Åtgärder som får kumulativ finansiering från olika EU-program ska granskas endast en gång, varvid alla berörda program och deras respektive tillämpliga bestämmelser ska beaktas.

Artikel 27

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i **artiklarna 23 och 24** ska ges till kommissionen till och med den 31 december 2028.
3. Den delegering av befogenhet som avses i **artiklarna 23 och 24** får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt **artiklarna 23 och 24** ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 27a

Kommittéförfarande

1. *Kommissionen ska biträdas av samordningskommittén för programmet för ett digitalt Europa. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.*
2. *När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.*

Artikel 28

Skydd av unionens ekonomiska intressen

När ett tredjeland deltar i programmet genom ett beslut enligt ett internationellt avtal eller något annat rättsligt instrument ska tredjelandet bevilja de rättigheter och den tillgång som krävs för att den behöriga utanordnaren, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten ska kunna utöva sina respektive befogenheter på ett heltäckande sätt. När det gäller Olaf ska dessa rättigheter innefatta rätten att utföra de utredningar, däribland kontroller och inspektioner på plats, som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

KAPITEL VI

ÖVERGÅNGS- OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Information, kommunikation, reklam, stöd till politiken och spridning

1. Mottagarna av unionsfinansiering ska framhålla unionsfinansieringens ursprung och säkerställa dess synlighet (i synnerhet när de marknadsför åtgärderna och deras resultat) genom att tillhandahålla enhetlig, verkningsfull och proportionell riktad information till olika målgrupper, däribland medierna och allmänheten.
2. Kommissionen ska vidta informations- och kommunikationsåtgärder avseende programmet och dess åtgärder och resultat. *Den ska också säkerställa integrerad information och utåtriktad verksamhet som vänder sig till potentiella sökande av unionsfinansiering inom den digitala sektorn.* Medel som tilldelats programmet ska också bidra till den gemensamma

kommunikationen av unionens politiska prioriteringar, i den mån de har anknytning till de mål som avses i artikel 3 .

3. Programmet ska tillhandahålla stöd för utveckling av politiken, utåtriktad verksamhet, medvetandehöjande insatser och spridning av åtgärder samt främja samarbete och utbyte av erfarenheter på de områden som anges i artiklarna 4–8.

Artikel 30

Upphävande

Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 om inrättandet av ett program för lösningar för interoperabilitet och gemensamma ramar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2021.

Artikel 31

Övergångsbestämmelser

1. Denna förordning ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna fram till dess att de har avslutats, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 283/2014¹ och beslut (EU) 2015/2240², som ska fortsätta att tillämpas på de berörda åtgärderna fram till dess att de avslutas.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 283/2014 av den 11 mars 2014 om riktlinjer för transeuropeiska nät på området för telekommunikationsinfrastruktur och om upphävande av beslut nr 1336/97/EG (EUT L 86, 21.3.2014, s. 14).

² Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 om inrättandet av ett program för lösningar för interoperabilitet och gemensamma ramar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn.

2. Finansieringsramen för programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för övergången mellan programmet och de åtgärder som antagits enligt förordning (EU) nr 283/2014 och beslut (EU) nr 2015/2240¹.
3. Vid behov får anslag föras in i budgeten efter 2027 för att täcka de kostnader som föreskrivs i artikel 9.4, i syfte att möjliggöra förvaltning av åtgärder som inte slutförts den 31 december 2027.

Artikel 32

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den ...

¹ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/2240 av den 25 november 2015 om inrättandet av ett program för lösningar för interoperabilitet och gemensamma ramar för europeiska offentliga förvaltningar, företag och medborgare (ISA2-programmet) för modernisering av den offentliga sektorn.

BILAGA 1

VERKSAMHETER

Teknisk beskrivning av programmet: Den inledande verksamhetens omfattning

Programmets inledande verksamhet ska genomföras i enlighet med följande tekniska beskrivning:

Särskilt mål 1. Högpresterande datorsystem

Programmet ska genomföra den europeiska strategin för högpresterande datorsystem (*high performance computing*, HPC) genom att stödja ett fullskaligt ekosystem inom EU som erbjuder den HPC- och datakapacitet som krävs för att Europa ska bli konkurrenskraftigt på global nivå. Syftet med strategin är att införa en HPC- och datainfrastruktur i världsklass med exaskalakapacitet senast 2022/23, och post-exaskalasytem senast 2026/27, så att unionen får en egen oberoende och konkurrenskraftig HPC, når spetskompetens inom HPC-tillämpningar och breddar tillgången till och användningen av HPC.

Den inledande verksamheten ska innehålla följande:

1. En gemensam upphandlingsram som ***möjliggör gemensam utformning vid förvärv av*** ett integrerat nät av HPC i världsklass som omfattar en superdator- och datainfrastruktur i exaskala (***utför 10^{18} beräkningar per sekund***). Den kommer att vara ***lättillgänglig*** för offentliga och privata användare, ***särskilt för små och medelstora företag oavsett i vilken medlemsstat de är belägna***, och för ***forskning i enlighet med {förordningen om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem}***.
2. En gemensam upphandlingsram för en superdator- och datainfrastruktur i post-exaskala (***utför 10^{21} beräkningar per sekund***), inklusive en integrering med kvantdatorteknik.
3. Samordning på EU-nivå och tillräckliga ekonomiska resurser för att stödja utveckling, upphandling och drift av en sådan infrastruktur.
4. Nätverkssamordning av medlemsstaternas HPC- och datakapacitet och bistånd till de medlemsstater som önskar uppgradera sin befintliga HPC-kapacitet eller förvärva ny.
5. Nätverkssamarbete mellan HPC-kompetenscentrumen, ***åtminstone*** ett i varje medlemsstat med koppling till de nationella centrumen för superdatorteknik, för tillhandahållande av

HPC-tjänster till näringslivet (särskilt små och medelstora företag), den akademiska världen och de offentliga förvaltningarna.

6. Införande av användarfärdig/operativ teknik: Superdatorsystem utgör en tjänst, utvecklad genom forskning och innovation, för att bygga upp ett integrerat europeiskt HPC-ekosystem som täcker alla vetenskapliga och industriella värdekedjesegment (maskinvara, programvara, tillämpningar, tjänster, sammankopplingar och avancerade digitala färdigheter).

Särskilt mål 2. Artificiell intelligens

Programmet ska bygga upp och stärka grundläggande kapacitet för artificiell intelligens i Europa, inbegripet dataresurser och algoritmregister, göra dem tillgängliga för alla företag och offentliga förvaltningar samt stärka, och bygga upp nätverk mellan, befintliga **och nyinrättade** test- och experimentanläggningar för AI i medlemsstaterna.

Den inledande verksamheten ska innehålla följande:

1. Inrättande av gemensamma dataområden i EU som samlar offentlig information från hela Europa, **inbegripet genom vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn**, och blir indatakälla för AI-lösningar. Dataområdena ska **■** vara öppna för den privata och offentliga sektorn. För att öka användningen bör data inom ett dataområde göras **■** interoperabla, **i synnerhet genom dataformat som är öppna, maskinläsbara, standardiserade och dokumenterade**, både i samspelet mellan offentliga och privata sektorer, inom en och samma sektor och mellan olika sektorer (semantisk interoperabilitet).
2. Utveckling av gemensamma europeiska **bibliotek eller gränssnitt för** algoritmbibliotek som ska vara **lättillgängliga** för alla **enligt rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor**. Företagen och den offentliga sektorn ska kunna identifiera och införskaffa de lösningar som fungerar bäst för deras behov.
3. Saminvesteringar med medlemsstaterna i referensanläggningar av världsklass för experiment och testning under verkliga förhållanden med fokus på AI-tillämpningar inom viktiga sektorer såsom hälso- och sjukvård, jord- och miljöövervakning, **transport och** mobilitet, säkerhet, tillverkning eller finans, och andra områden av allmänt intresse. Anläggningarna bör vara tillgängliga för alla aktörer i Europa och vara anslutna till nätverket av digitala innovationsknutpunkter. De bör vara utrustade med **eller anslutna till** omfattande beräknings-

och datahanteringssystem samt det senaste inom AI-teknik, inklusive inom framväxande områden, **bland annat** neuromorfiska datorsystem, djupinlärning och robotteknik.

Särskilt mål 3. Cybersäkerhet och förtroende

Programmet ska stimulera den **förstärkning, den uppbyggnad och det förvärv av väsentlig kapacitet** som fordras för att trygga den digitala ekonomin, samhället och demokratin i EU genom att stärka EU:s industriella potential och konkurrenskraft på området cybersäkerhet, och utveckla såväl den privata som den offentliga sektorns kapacitet att skydda EU-medborgarna och EU-företagen från cyberhot, vilket inbegriper att stödja genomförandet av direktivet om nät- och informationssäkerhet.

Den inledande verksamheten inom ramen för detta mål ska innehålla följande:

1. Saminvesteringar med medlemsstaterna i sådan avancerad utrustning, infrastruktur och know-how på cybersäkerhetsområdet som är avgörande för att skydda kritisk infrastruktur och den digitala inre marknaden i stort. Detta kan inbegripa investeringar i kvantsystem och dataresurser för cybersäkerhet, situationsmedvetenhet i cyberrymden samt andra verktyg som kommer att göras tillgängliga för den offentliga och privata sektorn i hela Europa.
2. Öka den befintliga tekniska kapaciteten och bygga upp nätverk mellan medlemsstaternas kompetenscentrum och se till att den ökade kapaciteten tillgodoser den offentliga sektorns och näringslivets behov, inte minst när det gäller produkter och tjänster som stärker cybersäkerheten och förtroendet på den digitala inre marknaden.
3. Säkerställa en bred spridning av **effektiva cybersäkerhets- och** förtroendelösningar på aktuell kunskapsnivå till alla medlemsstater. Detta inbegriper att **stärka** produkternas säkerhet och trygghet, **från utformning till kommersialisering**.
4. Stöd för att råda bot på kompetensunderskottet inom cybersäkerhet, t.ex. genom att samordna programmen för cybersäkerhetskompetens, anpassa dem till sektorsspecifika behov och underlätta tillgången till riktade specialiserade utbildningskurser.

Särskilt mål 4. Avancerade digitala färdigheter

Programmet ska främja **möjligheter till utbildning i** avancerade digitala färdigheter, särskilt i HPC, **analys av stordata**, AI, distribuerade liggare (t.ex. blockkedjeteknik) och cybersäkerhet för nuvarande och framtida arbetskraft, genom att erbjuda **bland annat** studenter, nyutexaminerade,

medborgare i alla åldrar i behov av kompetensutveckling och dagens arbetstagare, oavsett var de befinner sig, möjlighet att förvärva och utveckla dessa färdigheter.

Den inledande verksamheten ska innehålla följande:

1. Tillgång till utbildning på arbetsplatsen genom praktik i kompetenscentrum och hos företag *och andra organisationer* som använder avancerad **digital** teknik.
2. Tillgång till kurser i avancerad digital teknik som kommer att erbjudas av **lärosäten, forskningsinstitut och näringslivets yrkescertifieringsorgan** i samarbete med de organ som deltar i programmet (exempel på ämnen som **förväntas erbjudas** är AI, cybersäkerhet, distribuerade liggare, t.ex. blockkedjeteknik, samt HPC och kvantteknik).
3. Deltagande i kortvarig, specialiserad yrkesutbildning som har certifierats i förväg, t.ex. på cybersäkerhetsområdet.

Insatserna ska inriktas på avancerade digitala färdigheter avseende specifik teknik.

■ De europeiska digitala innovationsknutpunkterna enligt definitionen i artikel 16 ska fungera som **förmedlare av utbildningsmöjligheter och skapa förbindelser med utbildningsanordnare**.

Särskilt mål 5. Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet

I. Den inledande verksamheten rörande digital omvandling på områden av allmänt intresse ska innehålla följande:

Projekt som främjar införande, bästa användning av digital kapacitet eller interoperabilitet ska betraktas som projekt av gemensamt intresse.

1. Modernisering av de offentliga förvaltningarna:

- 1.1. Stödja medlemsstaterna i genomförandet av principerna i Tallinndeklaration om e-förvaltning i alla politikområden och vid behov skapa de register som krävs och koppla samman dem med full hänsyn till den allmänna dataskyddsförordningen.
- 1.2. Stödja utformning, pilotförsök med, införande, underhåll, **utveckling** och främjande av ett sammanhängande ekosystem av gränsöverskridande digitala infrastrukturtjänster och underlätta sammanhängande, säkra, interoperabla, flerspråkiga gräns- eller

sektorsöverskridande lösningar och gemensamma ramar inom den offentliga förvaltningen. Metoder för bedömning av effekterna och fördelarna ska också ingå.

- 1.3. Stöd till bedömning, uppdatering och främjande av befintliga gemensamma specifikationer och standarder samt utveckling, fastställande och främjande av nya gemensamma specifikationer och öppna specifikationer och standarder genom unionens standardiseringsplattformar och i samarbete med europeiska eller internationella standardiseringsorganisationer, beroende på vad som är lämpligt.
- 1.4. Samarbeta för att skapa ett europeiskt ekosystem av tillförlitliga infrastrukturer som *eventuellt* använder distribuerade liggare och tillämpningar (t.ex. blockkedjeteknik), inklusive stöd till interoperabilitet och standardisering och främjande av gränsöverskridande tillämpningar inom EU.

2. *Hälso- och sjukvård¹*

- 2.1. Säkerställa att medborgarna **har kontroll över sina personuppgifter och** kan få tillgång till, dela med sig av, använda och förvalta sina personliga hälsouppgifter ■ över gränserna **på ett säkert sätt som garanterar deras integritet** oavsett var de själva eller deras uppgifter befinner sig, **i enlighet med tillämplig lagstiftning om skydd av personuppgifter**. Fullborda infrastrukturen för digitala e-hälsotjänster och utöka den med nya digitala tjänster **för förebyggande av sjukdomar och för vård och omsorg** samt stödja **deras** införande **på grundval av ett brett stöd från EU-åtgärder och från medlemsstaterna, i synnerhet i nätverket för e-hälsa enligt artikel 14 i direktiv 2011/24/EU**.
- 2.2. Tillgängliggöra bättre data för att främja forskning, förebyggande av sjukdomar och individanpassad vård och omsorg. Säkerställa att europeiska hälsoforskare och läkare har tillgång till de resurser (gemensamma dataområden, **inbegripet datalagring och datorsystem**, expertis och analytisk kapacitet) som krävs för att åstadkomma genombrott i fråga om både stora och sällsynta sjukdomar. Målet är att säkerställa en populationsbaserad kohort på minst 10 miljoner människor. ■

¹ COM(2018) 233 final, om en digital omvandling av vård och omsorg på den digitala inre marknaden, om medborgarinflytande och ett hälsosammare samhälle.

- 2.3. Tillhandahålla digitala verktyg för medborgarinflytande och personcentrerad vård genom att stödja utbyte av innovativ bästa praxis inom digitala hälsolösningar, kapacitetsuppbyggnad och tekniskt bistånd, särskilt för cybersäkerhet, AI och HPC.
3. *Rättsväsende*: Möjliggöra smidig och säker gränsöverskridande kommunikation inom rättsväsendet och mellan rättsväsendet och andra behöriga organ på områdena civilrätt och straffrätt. Förbättra tillgången till rättslig prövning, juridisk information och förfaranden för medborgare, företag, rättstillämpare och personal inom rättsväsendet med semantiskt interoperabla sammanlänknings till **■** databaser och register samt underlätta tvistlösning utanför domstol online. Främja utveckling och genomförande av innovativ teknik för domstolar och *juristkåren* som *bland annat* grundar sig på AI-lösningar som kan rationalisera och påskynda förfarandena (t.ex. ”legaltech”-tillämpningar).
4. *Transport, mobilitet, energi och miljö*: Ta fram sådana decentraliserade lösningar och infrastrukturer som krävs för storskaliga digitala tillämpningar såsom *uppkopplad och automatiserad körning, obemannade luftfartyg, koncept för smart mobilitet*, smarta städer, smarta landsbygdsområden *eller smarta yttersta randområden* till stöd för transport-, energi- och miljöpolitiken, *i samordning med åtgärderna för digitalisering av transport- och energisektorerna inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa*.
5. *Utbildning, kultur och medier*: Ge upphovsmän, den kreativa sektorn *och kulturektorn* i Europa åtkomst till den senaste digitala tekniken från AI till avancerade datorsystem. Utnyttja det europeiska kulturarvet, inbegripet Europeana, *för att stödja utbildning och forskning och för att främja kulturell mångfald, social sammanhållning och det europeiska samhället*. Stödja spridningen av digital teknik i utbildningen *och i privat och offentligt finansierade kulturinstitutioner*.
-
6. *Annan verksamhet till stöd* för den digitala inre marknaden, *exempelvis* att främja digital kompetens *och mediekompetens* och öka medvetenheten **■** bland underåriga, föräldrar och lärare om vilka risker underåriga kan utsättas för på nätet och metoder för att skydda dem, *att bekämpa nätmobbning och spridning av barnpornografi på nätet genom att stödja ett alleuropeiskt nätverk av centrum för säkrare internetanvändning, att främja* åtgärder som syftar till att *upptäcka och bekämpa avsiktlig spridning av desinformation och därigenom*

öka unionens övergripande motståndskraft och att stödja ett EU-observationsorgan för den digitala ekonomin samt studier och uppsökande aktiviteter.

Den verksamhet som avses i punkterna 1– 6 kan delvis stödjas av europeiska digitala innovationsknutpunkter via samma kapacitet som utvecklats för att bistå näringslivet i dess digitala omvandling (se punkt II).

II. Inledande verksamhet rörande digitaliseringen av näringslivet:

1. Bidra till att stärka **■** nätverket av *europeiska* digitala innovationsknutpunkter för att säkerställa tillgången till digital kapacitet för alla företag, särskilt de små och medelstora företagen i EU:s regioner. Detta omfattar framför allt följande:
 - 1.1. Tillgång till det gemensamma dataområdet i EU och AI-plattformarna och de europeiska HPC-systemen för dataanalys och beräkningsintensiva tillämpningar.
 - 1.2. Tillgång till storskaliga testanläggningar för AI och avancerade verktyg för cybersäkerhet.
 - 1.3. Tillgång till avancerade *digitala* färdigheter.
2. Verksamheten kommer att samordnas med och komplettera innovationsåtgärder inom digitalteknik som stöds genom i synnerhet programmet Horisont Europa samt investeringar i *europeiska* digitala innovationsknutpunkter som stöds genom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska utvecklingsfonden. Bidrag för marknadsintroduktion kan också tillhandahållas från programmet för ett digitalt Europa i linje med reglerna för statligt stöd. Stöd för tillgång till finansiering av ytterligare åtgärder på vägen mot digital omvandling kommer att tillhandahållas via finansiella instrument som utnyttjar InvestEU-programmet.

BILAGA 2

Resultatindikatorer

Särskilt mål 1 – Högpresterande datorsystem

- 1.1 Antal HPC-infrastrukturer som upphandlas gemensamt.
- 1.2 Användning av datorer i exaskala och post-exaskala, totalt och för olika grupper av berörda parter (universitet, små och medelstora företag osv.).

Särskilt mål 2 – Artificiell intelligens

- 2.1 Totalt belopp som saminvesteras i anläggningar för experiment och testning.
- 2.2 *Användning av gemensamma europeiska bibliotek eller gränssnitt för algoritmbibliotek, användning av gemensamma dataområden i EU och användning av anläggningar för experiment och testning inom ramen för verksamhet enligt denna förordning.*
- 2.2a *Antal fall där organisationer beslutar att integrera AI i sina produkter, processer eller tjänster till följd av programmet.*

Särskilt mål 3 – Cybersäkerhet och förtroende

- 3.1 Antal cybersäkerhetsinfrastrukturer och/eller cybersäkerhetsverktyg som upphandlas gemensamt.
- 3.2 Antal användare och användargrupper som får tillgång till europeiska cybersäkerhetssystem.

Särskilt mål 4 – Avancerade digitala färdigheter

- 4.1 *Antal personer som har genomgått utbildning för att förvärva avancerade digitala färdigheter som stöds av programmet.*
- 4.2 *Antal företag, i synnerhet små och medelstora företag, med svårigheter att rekrytera IKT-specialister.*
- 4.2b *Antal personer som rapporterar att deras sysselsättningssituation har förbättrats efter att ha genomgått en utbildning som stöds av programmet.*

Särskilt mål 5 – Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet

- 5.1 Spridning av offentliga digitala tjänster.
- 5.2 Företag med bra resultat när det gäller digital intensitet.
- 5.3 *Graden av* anpassning av de nationella interoperabilitetsramarna till den europeiska interoperabilitetsramen.
- 5.4 *Antal företag och offentliga organ som har utnyttjat de europeiska digitala innovationsknutpunkternas tjänster.*

BILAGA 3

Synergier med andra unionsprogram

- I. Synergier med Horisont Europa ska säkerställa följande:
- a) Även om flera tematiska områden som berörs av programmet för ett digitalt Europa och Horisont Europa sammanfaller, är den typ av åtgärder som ska få stöd, deras förväntade output och deras interventionslogik olika och kompletterande.
 - b) Horisont Europa kommer att ge omfattande stöd till forskning, teknisk utveckling, demonstration, pilotarbete, koncepttest, tester och innovation, inklusive förkommersiell användning av innovativ digital teknik, särskilt genom i) en särskild budget i pelaren ”globala utmaningar” till ”it och industri” för att utveckla möjliggörande teknik (artificiell intelligens och robotteknik, nästa generations internet, högpresterande datorsystem och stordata, viktig digital teknik och kombinationer av digital teknik och annan teknik), ii) stöd till e-infrastrukturer under pelaren ”öppen vetenskap”, iii) integration av digital teknik över hela pelaren ”globala utmaningar” (hälso- och sjukvård, säkerhet, energi och mobilitet, klimat osv.), och iv) stöd till expansion av banbrytande innovationer inom pelaren ”öppen innovation” (av vilka många kommer att kombinera digital och fysisk teknik).
 - c) Programmet för ett digitalt Europa kommer att investera i i) digital kapacitetsutveckling inom högpresterande datorsystem, artificiell intelligens, **teknik för distribuerade liggare**, cybersäkerhet och avancerade digitala färdigheter, och ii) nationellt, regionalt **och lokalt** införande, inom ett EU-nät, av digital kapacitet och den senaste digitala tekniken på områden av allmänt intresse (t.ex. hälso- och sjukvård, offentlig förvaltning, rättsväsendet och utbildningssektorn) eller områden med marknadsmisslyckande (t.ex. digitalisering av företag, inte minst små och medelstora företag).
 - d) Kapacitet och infrastruktur inom programmet för ett digitalt Europa ställs till förfogande för forskning och innovation, inbegripet verksamhet som stöds genom Horisont Europa, till exempel testning, experiment och demonstration inom alla sektorer och ämnesområden.

- e) I takt med att utvecklingen av ny digital teknik mognar genom Horisont Europa kommer den tekniken gradvis att utnyttjas och användas av programmet för ett digitalt Europa.
 - f) Horisont Europas initiativ för utveckling av läroplaner för färdigheter och kompetenser, inbegripet sådana som tillämpas vid Europeiska institutet för innovation och tekniks centrum för samlokalisering, KIC-Digital, kompletteras av kapacitetsuppbyggnad i avancerade digitala färdigheter stödd av programmet för ett digitalt Europa.
 - g) Starka samordningsmekanismer för programplanering och genomförande har införts, vilka anpassar de båda programmens förfaranden till varandra i möjligaste mån. Deras styrning kommer att innefatta alla kommissionens berörda avdelningar.
2. Synergier med unionsprogram inom ramen för delad förvaltning, bl.a. Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden Plus (ESF+), Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), ska säkerställa följande:
- a) Arrangemang för kompletterande finansiering från unionsprogram inom ramen för delad förvaltning och från programmet för ett digitalt Europa ska användas för att stödja verksamhet som länkar samman smarta specialiseringar och stöd till den digitala omvandlingen av den europeiska ekonomin **och det europeiska samhället**.
 - b) Eruf ska bidra till utvecklingen och förstärkningen av regionala och lokala ekosystem för innovation, till industriell förändring **samt till en digital omvandling av samhället och av offentlig förvaltning, och därigenom även stimulera genomförandet av Tallinndeklarationen om e-förvaltning**. Detta inkluderar stöd till digitalisering av näringslivet och utnyttjande av resultat samt införande av ny teknik och innovativa lösningar. Programmet för ett digitalt Europa kommer att komplettera och stödja transnationellt nätverkssamarbete och kartläggning av digital kapacitet för att göra detta tillgängligt för små och medelstora företag och se till att interoperabla it-lösningar blir tillgängliga för alla EU:s regioner.
3. Synergier med Fonden för ett sammanlänkat Europa ska säkerställa följande:
- a) Det framtida programmet för ett digitalt Europa ska inriktas på storskalig digital kapacitets- och infrastrukturutveckling inom högpresterande datorsystem, artificiell

intelligens, cybersäkerhet och avancerade digitala färdigheter ämnade att främja ett brett genomslag och användande i hela Europa av kritiska befintliga eller testade innovativa digitala lösningar, inom ett EU-nät, på områden av allmänt intresse eller områden med marknadsmisslyckande. Programmet för ett digitalt Europa genomförs främst tillsammans med medlemsstaterna, genom samordnade och strategiska investeringar, bland annat genom offentlig upphandling, i digital kapacitet som kan delas över hela Europa, och i EU-övergripande insatser som främjar interoperabilitet och standardisering som en del av utvecklingen av den digitala inre marknaden.

- b) Kapacitet och infrastruktur inom programmet för ett digitalt Europa ska göras tillgängliga för införande av innovativ ny teknik och lösningar inom mobilitet och transport. Fonden för ett sammanlänkat Europa ska stödja införande och spridning av innovativ ny teknik och lösningar inom mobilitet och transport.
- c) Samordningsmekanismer kommer att inrättas, särskilt genom lämpliga styrningsstrukturer.

4. Synergier med InvestEU ska säkerställa följande:

- a) Stöd genom marknadsbaserad finansiering, inte minst för att uppnå detta programs politiska mål, kommer att tillhandahållas inom ramen för förordningen om fonden InvestEU. Denna marknadsbaserade finansiering kan kombineras med bidragsstöd.
- b) Företagens tillgång till finansiella instrument kommer att underlättas genom det stöd som tillhandahålls av digitala innovationsknutpunkter.

5. Synergier med Erasmus ska säkerställa följande:

- a) Genom programmet kommer stöd att ges till utveckling och förvärv av de avancerade digitala färdigheter som behövs för utveckling av spetsteknik såsom artificiell intelligens eller högpresterande datorsystem i samarbete med berörda branscher.
- b) Den del av Erasmus+ som rör avancerade färdigheter kommer att komplettera de åtgärder inom programmet för ett digitalt Europa som är inriktade på förvärv av färdigheter på alla områden och på alla nivåer genom erfarenheter från mobilitet.

5a. Synergier med Horisont Europa ska säkerställa följande:

- a) *Delprogrammet Media, som ingår i Kreativa Europa, stöder initiativ som kan skapa reella effekter för de kulturella och kreativa sektorerna i hela Europa och bidrar därigenom till deras anpassning till den digitala omvandlingen.*
- b) *Programmet för ett digitalt Europa ger bland annat upphovsmän, den kreativa sektorn och kultursektorn i Europa åtkomst till den senaste digitala tekniken från AI till avancerade datorsystem.*
6. *Synergier med andra EU-program och EU-initiativ om kompetens/färdigheter ska säkerställas.*
-